Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 24 (7. 113) ◉ 1990 йил 29 январь, душанба ◉ Баҳоси 3 тийин

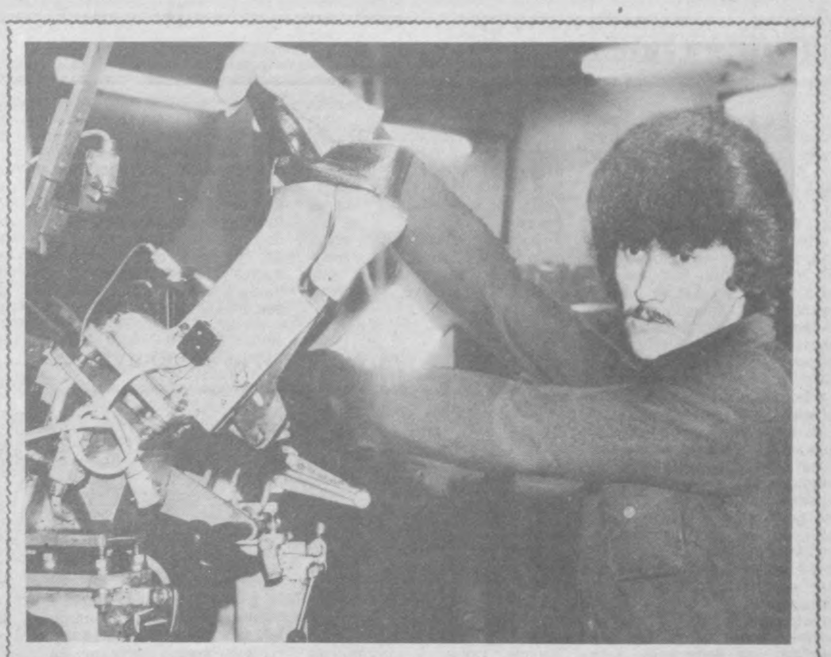

Бу йигит 1-пойабзал фабрикасида 4 йилдан буён ишлаб, ярим автоматларни моҳирона бошқаришни ўрганиб олди. Ҳозир у ўз ишининг устаси. Чаққон ҳаракат қилиб, кундалик топшириқларини ошириб бажаришга эришмоқда.

СУРАТДА: С. Иброҳимов.

Х. Мирзакаримов сурати.

18 февраль — Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлари депутатлигига сайловлар куни

Истаклар қабул қилинди

⊙ «ЧИЛОНЗОР» маҳалласи шаҳримиздаги катта маҳаллалардан ҳисобланади. Бу ерда 20 миллат вакилларидан иборат 6 мингдан ортиқ киши истиқомат қилади. Улар 650 оилага бирлашган.

Ҳозирги кунда маҳаллада Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлар депутатлигига бўладиган сайловларга қизғин тайёргарлик олиб борилмоқда. Куни кеча 55-Олмазор сайлов округидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзод — Тошкент халқ хўжалик институти ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси, иқтисод фанлари доктори, профессор С. С. Ғуломов, 223-сайлов округидан Тошкент шаҳар Советига депутатликка номзод — «Ўзбекфильм» киностудиясининг директори А. М. Хўжаев ва Чилонзор район Советига депутатликка номзод, Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти немис тили факультетининг 3-курс талабаси Г. Д. Қурбоновалар билан сайловолди учрашуви бўлиб ўтди.

Номзодларни маҳалла комитети раиси Салим Обидов маҳалла вакиллари билан таништирди. Шундан кейин С. С. Ғуломовнинг ишончли вакиллари Чилонзор ижроия комитети қошидаги маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси Фозил Солиев, халқ хўжалик институти доцентлари Жўра Исроилов, Йўлдош Отахонов ва шу институт профессори Ҳалил Жалиловлар Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзоднинг таржимаи ҳоли ва иш фаолияти ҳақида батафсил гапирдилар.

Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод — А. М. Хўжаевнинг ишончли вакили ёзувчи Фарҳод Мусажонов номзоднинг иш фаолияти билан маҳалла вакилларини таништириб, уларни сайловлар куни бу номзод учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Чилонзор район Советига депутатликка номзод Гулсанам Қурбонова ҳақида унинг ишончли вакиллари — немис тили факультети комсомол бюроси секретари Асқар Холбоев ва учинчи курс комсомол бюроси секретари Содиқжон Ҳожиевлар гапирдилар. Шундан сўнг маҳалла вакиллари сўзга чиқишиб ўз наказларини беришди.

Абдураҳмон АЛМАТОВ, меҳнат ветерани:

— Мен маҳалла ташкил этилган 1956 йилдан буён шу ерда яшайман. У вақтда маҳаллада озгина хўжалик бор эди. Хонадонларга кичик ҳажмли қувурлар орқали сув келарди. Ўтган 45 йил давомида маҳалла жуда катталашиб кетди. Кўп корхоналар қурилди. Қувурлар торлигидан сув босими озайиб қолди. Сув хонадонларга етмайди. Кўп жойларда қувурлар чириб ишдан чиққан. Шу сабабли маҳалламизнинг водопровод қувурларини кенг диаметрли қувурлар билан алмаштириб берилишини ва сув таъминотини яхшилашни илтимос қиламан.

Маҳалланинг Абдулла Қодирий, Чилонзор, Журнальная кўчаларининг ариқларига оқар сув келмайди. Ёнимиздан Анҳор ўтади. Насос қурдириб, ариқларга сув келтирилсин. Бундан ташқари кўп оилаларда ҳалигача телефон йўқ. Шахсан ўзим 15 йилдан буён телефон олиш учун навбатда турибман. Ҳалигача қачон телефон берилиши маълум эмас. Шунинг учун шу камчиликларни тугатишда номзодлардан фаолият кўрсатишларини илтимос қиламан.

Салим ОБИДОВ, маҳалла комитети раиси:

— Ҳозирги вақтда маҳалламизда болалар боғчаси ва ўрта мактаб йўқ. Болаларни райондаги турли боғчаларга ва мактабларга юбориб, тарбиялаб, ўқитиб ўтирибмиз. Бу катта қийинчиликлар туғдирмоқда. Номзодларга наказимиз, маҳалламиз учун битта ўрта мактаб ва битта болалар боғчаси қурдириб беришга ёрдам берсалар.

Ёқуб МАҲКАМОВ, маҳалла комитети котиби:

— Маҳалламиз меҳнаткашлари, сайловчилари номидан тубандаги наказларни бераман:

Журнальная кўчасининг 2-проезди билан Йўлдош Аъзамов кўчаси кесишган жойда 500 метр жой ўйдим-чуқур бўлиб ётибди. Шунга шағал ташлатиб, асфальтлаб берилса.

Чилонзор кўчаси, 1-боши берк кўча аҳолисига табиий газ келтирилса. Байналмилал кўчасидаги бекатларда ёзда иссиқдан, қишда қор-ёмғирдан транспорт кутиб қийналамиз. Шу тўртта бекатга соябон қуриб берилишини сўраймиз.

Маҳаллада электр энергияси етишмайди. Янги трансформатор қуриб, электр нури таъминотини яхшилаш керак. Маҳалла аёллари болаларни Дўмбирободдаги поликлиникага олиб боришади. Бу уларга жуда катта қийинчилик туғдиряпти. Шунинг учун маҳаллага болалар поликлиникаси қурилишини сўраймиз...

Учрашув ошкоралик ва талабчанлик руҳида ўтди. Депутатликка номзодлар сайловчилар истагини қабул қилиб олишди ва уларни бажаришга сўз беришди.

К. ЖУМАНИЁЗОВ.

Тонгги газеталарда

⊙ «Мамлакат иқтисодиёти: йил якунлари» сарлавҳаси остида СССРнинг 1989 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ҳақида СССР Давлат статистика бошқармасининг ахбороти берилган.

⊙ Афғонистон Республикаси президенти ва Миллий кенгашининг таклифига мувофиқ СССР Олий Совети Иттифоқ Совети Раисининг ўринбосари А. А. Мокану бошчилигидаги СССР Олий Советининг делегацияси 1990 йил 22—28 январь кунлари Афғонистонда бўлди. Бугун газеталарда ана шу визит якунлари ҳақида қўшма ахборот эълон қилинган.

⊙ Озарбайжон ва Арманистондаги аҳволга доир хабарлар, чет эллардан олинган телеграммалар, мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар берилган.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Ўзаро ҳамкорликда

⊙ ТОШКЕНТ ўйинчоқлар фабрикасида янги цех ишга тушди. Цех пластмасса ўйинчоқлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган бўлиб Совет-Италия ҳамкорлигида амалга оширилди. Бу ерда асосан Италия мутахассислари тайёрлаган поток линиялар ўрнатилиб корхона ишчилари хорижий дастгоҳларда ишлашни ўзлаштириб олишди.

Бугун фабриканинг янги цехида дастлабки чиройли пластмасса ўйинчоқлар тайёрланиб, савдо шохобчаларига юборилди.

Чет эллик буюртмачилар

⊙ «ТАШСЕЛЬМАШ» тамғаси босилган «зангори кемалар» Иттифоқимиздан ташқари жаҳондаги пахта экадиган бир қатор хорижий мамлакатларда ҳам ишлаб турибди. Корхонада ўтган 1989 йилда 10 минг 100 та пахта терадиган машина ишлаб чиқарилди.

Бугун корхона бир қатор хорижий мамлакатлардан буюртма қабул қилди. Жумладан, Афғонистон, Эфиопия, Танзания каби давлатлардан машиналар ва эҳтиёт қисмларга буюртма келди.

Д. ОБЛАЕВ.

Кошин усталари

⊙ «ТАШПРОМСТРОЙ» трестига қарашли пардозлаш қурилиш бошқармаси коллективи учун хўжалик ҳисобида ишлаш кўп фойда берди. Бу ерда тежамкорлик конкурси эълон қилиниб чиқит ҳисобланган қурилиш материалларидан қандай фойдаланиш вазифалари конкурснинг асосий шарти қилиб қўйилган эди.

Бугун конкурс якунланиб кошинкор Қодирали Абдураҳмонов бригадаси ғолиб деб топилди. Улар синган яроқсиз дераза ойналаридан полларни безаш, деворларнинг пастки қисмларига пардоз бериш каби ихтиролари билан бошқармага йилига 6 минг 400 сўм фойда келтирадиган бўлишди.

Д. МУРОДОВ.

Ягона корхона

⊙ ЧУҚУРСОЙДАГИ йирик девор панеллари ва керамзит комбинати коллективи пойтахт қурилиш жабҳаларини металл конструкциялари, йирик девор панеллари, шунингдек керамзит билан таъминлайдиган ягона корхонадир.

Бугун бу ерда янги маҳсулот — керамзит панеллар тайёрлана бошланди. Маҳсулот ҳажми 2х4 бўлиб, оғирлиги 1000 килограммни ташкил этади. Сифат жиҳатидан йирик панеллардан қолишмайди.

Д. ОТАЕВ.

Уй тўйлари

⊙ 1-УЙСОЗЛИК комбинатининг 2-қурилиш бошқармаси Юнусобод массивининг Мирзааҳмедов кўчасида 90, 108 квартирали иккита уйни фойдаланишга топширди. Бу бинолар «Кировчи» кооперативи буюртмасига асосан қурилган.

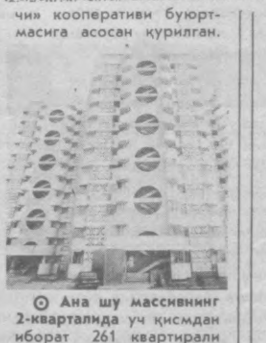

⊙ Ана шу массивнинг 2-кварталида уч қисмдан иборат 261 квартирали осмонўпар уйни 12-трестга қарашли 49-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари «Кировчи» кооперативи буюртмаси билан бунёд этишди. Айни кунларда аҳоли кўчиб келган хоналарда уй тўйлари ўтказишмоқда.

⊙ АЛГОРИТМ массивида янги бинолар кўпайиб бормоқда. Бу ерда бири 154, иккинчиси 20 квартирали иккита уй эгаларининг кўчиб киришига тайёр қилиб қўйилди. Қурилиш ишларини 3-уйсозлик комбинатининг 3-монтаж бошқармаси бажарди.

⊙ П. ПОЛТОРАЦКИЙ кўчасида ҳам тажриба асосида қурилган Ўрта Осиёда ягона 16 қаватли йирик девор панелларидан қурилган уй-жой комплекси қурилиши ниҳоясига етди. Бу уйлар айвонсиз бўлиб, унинг ўрнига 1,13 квадрат метрли ёзги хона мавжуд. Бу уйда яшовчиларга иккита лифт хизмат қилади. Бири юк ташиш лифти, иккинчиси аҳолига хизмат қилиш учун мўлжалланган лифт. Бунёдкорлик ишларини 3-уйсозлик комбинатининг А. Шагарян етакчи комплекс бригадаси коллективи олиб борди.

Санъаткорлар кўриги

⊙ БУГУН Тошкентда Ўзбекистон театрларининг иккинчи анжумани очилди. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Театр арбоблари уюшмаси ҳамда театр санъати тарғиботи Бутуниттифоқ «Союзтеатр» бирлашмасининг Ўзбекистон бўлими ҳамкорликда ўтказаётган ушбу тадбир 6 февралгача давом этади.

Бундай анжуман шаҳримизда иккинчи маротаба ўтказилмоқда. Бунда ҳар бир театр бир, икки йил ичида яратилган ва театрларнинг ўтган йилги биринчи анжумани рўйхатига киритилмаган янги саҳна асарлари билан қатнашади. Бир ҳафта давомида кўрсатиладиган спектакллар ҳар бир театр коллективининг бир-бири билан ўзаро мусобақаси бўлади.

Р. ФАЙЗИЕВ.

Малҳам дорилар

⊙ ГРИПП — ўта юқумли касаллик бўлиб, ҳозир шаҳримизнинг кўп ерида кенг тарқалмоқда. Хўш, бу дардга қарши шаҳар дорихоналар Бош бошқармаси қандай тадбирларни амалга оширди! Биз шу савол билан мазкур бошқарма бошлиғи ўринбосари Елена Александровна Нечаевага мурожаат қилдик.

Шаҳримиз дорихоналари ва даволаш муассасаларини гриппга қарши дори-дармонлар билан таъминлаш ўтган йилнинг декабрь ойи охиридан бошлаб давом этмоқда. Бу ҳақда бошқармамиз ҳамда шаҳар ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси билан ҳамкорликда ташкилий тадбирлар ишлаб чиқилиб амалга оширилди.

— Ҳозирги кунда гриппга қарши ҳамма дори-дармонлар шаҳар дорихоналарида етарлими!

— Айни кунларда пойтахт дорихоналарига бошқармамиз омборидан 75 номдаги гриппга қарши дори-дармонлардан юборилмоқда. Дорихоналаримизда эса гриппга қарши интерферан мази тайёрланиб сотувга чиқарилган. Шунингдек таъминотчиларимиздан 8 минг қадоқланган ремантазин таблеткаси ва 12 минг оксален мази олинди.

— Мабодо врач ёзиб берган дори дорихонада бўлмасачи!

— Ўринли савол. Доришуносларимиз унинг ўрнини босадиган 8 хил дориларни тавсия этишади. Ҳозир дорихоналаримизда горчичникнинг йўқлиги бизни ташвишга солмоқда. Буни биз фақат Қозондаги доришунослардан оламиз. Улар бизга 70 миллион дона ўрнига бугунгача 17 миллион дона горчичник юборишди. Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки бошқармамиз қошида «Цитаформ» кооперативи ташкил этилди. Бу кооператив докадан 110 минг дона ниқоб тикиб берди. Ҳозир ҳамма дорихоналаримизда бу ниқобдан бор. Умуман гриппга қарши курашда ҳамма имкониятларни ишга соляпмиз.

А. МУРОДОВ.

«Меҳрибонлик» жамиятига

⊙ ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинати коллективи меҳрибонлик жамияти фондига 2000 сўм ўтказди. Бу пуллар кам таъминланган оилалар ҳамда ёрдамга муҳтож ёлғиз қарияларга бериладн.

Яна бир қулайлик

⊙ БУГУН 2-маршрут такси хўжалик коллективи «Ғалабанинг 40 йиллиги» массиви аҳолиси билан қорасувликларга яна бир қулайлик яратишди. 40-маршрутли такси қатнови йўлга қўйилди. Янги маршрут Горький метро станцияси орқали ўтиб йўловчиларни ер ости транспорти билан боғлайди.

Д. АБДУЛЛАЕВ.

Симда—«02»

Жиноят содир бўлди

⊙ ЯНГИ йилнинг 16 январидан 22 январигача шаҳримизда 363 та жиноят содир этилди. Агарда буни биз ўтган йилнинг ана шу кунларидаги бир ҳафталик рақамга солиштирсак ўшанда 392 та жиноят содир этилганлигининг гувоҳи бўламиз.

Фақат шу йилнинг 21 январь куни шаҳримизда қирқта жиноят содир қилинди. Деярли ҳар бир районда машина ўғриларининг сони кундан-кунга ортиб бормоқда. Шаҳар Давлат автоинспекцияси кенг жамоатчилик ва дружиначилар билан биргаликда рейдлар ўтказиб бундай текин даромад топувчилар йўлига тузоқ қўйишлари керак.

⊙ 21 ЯНВАРЬ куни соат 18.23 минут ўтганда Ленин кўчасидаги 75-уй олдидан «ВАЗ — 21063» Р — 7118 ТН номерли «Жигули» машинаси ўғирланди. Саккиз дақиқа ўтар-ўтмас машина ўғирланганлиги ҳақида хабар қилинсада «Жигули» топилмади.

⊙ ШУ КУНИ соат 00.40 минутда Қўшчинор кўчасида «ВАЗ — 21011» р 7835 ТН номерли машина ўғирланганлиги ҳақида хабар қилинди. Текширишлар шуни кўрсатдики, «Жигули»ни машина эгасининг қариндоши, олдин судланган ва ҳозир ҳеч қаерда ишламайдиган А. Расулов ўғирлаган экан.

⊙ 21 ЯНВАРЬ куни соат 16.40 минут ўтганда номаълум шахс Большевик кўчасидан «ВАЗ — 2103» К 9538 ТН номерли «Жигули» машинасини ҳайдаб қочган. Ҳозирча қидирув ишлари беҳуда бўлмоқда.

Кези келганда машина ҳайдовчиларига шуни яна бир бор эслатиб ўтмоқчимиз: машинангизни эгасиз қолдирмасликка ҳаракат қилинг, эшикларини қулфлаб юринг.

И. РАҲИМОВ.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармасининг матбуот группаси ходими.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика радио ва телевидениеси системасида кўп йил самарали ишлаганлиги, чет элларга радиоэшиттиришларини ривожлантиришдаги катта ҳиссаси, жамоат турмушидаги фаол иштироки учун Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг қуйидаги ходимларига **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди:

Ғуломов Шамшодбек Ҳамидович — Чет элларга радиоэшиттиришлар программасининг бош директори

Ёқубов Ганжа — Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети раисининг ўринбосари

* * *

Кўп йиллик самарали меҳнати, республикада нашриёт ишини ривожлантиришдаги хизматлари, малакали муҳаррир кадрларни тайёрлашда фаол қатнашганлиги учун «Меҳнат» нашриёти «Прогресс» редакциясининг мудири ўртоқ Султонниёз **Давлетовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Совет матбуотини ривожлантиришдаги хизматлари республика меҳнатчиларини коммунистик руҳда тарбиялашда фаол қатнашганлиги учун қуйидагиларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган журналист»** фахрий унвони берди:

Маннопов Абдужаббор — «Ўзбекистон социал таъминоти» журналининг бош муҳаррири.

Чумаченко Альбина Михайловна — «Партия турмуши» — «Партийная жизнь» журналининг мухбири

* * *

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик ва меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаш ишида фаол қатнашганлиги, уруш ва меҳнат ветеранларини ана шу ишга жалб этишдаги хизматлари учун қуйидагиларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси»** фахрий унвони берди:

Содиқов Толиб — уруш ва меҳнат ветеранлари Тошкент шаҳар кенгаши раисининг ўринбосари

Скоробогатов Георгий Ильич — уруш ва меҳнат ветеранлари республика кенгаши раисининг биринчи ўринбосари

* * *

Кўп йиллик ҳалол меҳнатлари ва жамоат турмушида фаол иштирок этганликлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қуйидагиларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади:

Аваков Олег Авакович — Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳинд тилидаги эшиттиришлар бўлимининг мудири

Одилова Маъсуда — Тошкент шаҳар Собир Раҳимов район ижроия комитетининг халқ таълими бўлими мудири

Олимжонова Светлана Ғуломовна — Ўзбекистон ССР Давлат таъминот комитетининг балансляр ва коммунал ҳамда маданий-маиший маҳсулотлар улгуржи савдоси бошқармасининг бошлиғи

Бабаянц Владимир Григорьевич — «Узэлектроприбороптторг» бирлашмасининг бошлиғи

Брейва Борис Васильевич — Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг диктори

Иноғомов Икром Илҳомович — Ўзбекистон ССР Давлат таъминоти комитети бухгалтерлик ҳисоб-китоби, ҳисобот ва назорат бошқармаси бошлиғининг — бош бухгалтернинг ўринбосари

Кинишева Лидия Ивановна — Кар болалар 101-махсус мактаб-интернатининг сурдопедагоги

Мажидхўжаев Абдумалик Абдукаримович — Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-босмахонасининг директори

Сулаймон Медина Мирҳайдаровна — Тошкентдаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 302-болалар ясли-боғчасининг мудираси

Октябрь революцияси номидаги заводнинг асбобсозлик цехида меҳнат қилаётган чархловчилар Зуфар Кабиров ва Татьяна Евтеевалар ветеран ишчи ҳисобланишади. З. Кабиров мазкур корхонада меҳнат қилаётганига мана 26 йил бўлди, Т. Евтеева эса ҳамкасбидан олти йил кейинроқ бу ерга келиб, Зуфар акага шогирд тушган. Шундай бўлса ҳам шогирд ҳозирги кунда устози билан елкама-елка меҳнат қилиб, ўзига берилган ишнинг уддасидан чиқиб, план мажбуриятларини 110—115 фоизга бажараяпти.

СУРАТДА: Т. Евтеева ва З. Кабировлар иш устида.

В. Таматаев сурати.

ЁЗУВЧИЛАР УЮШМАСИ ҲАЙЪАТИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳайъатининг 26 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган умумий йиғилишида республика сўз усталарининг кучларини жипслаштириш тўғрисида гап борди. Йиғилиш қатнашчилари ижодий уюшманинг ҳозирги босқичдаги вазифаларини муҳокама қилдилар. Республика Ёзувчилар уюшмаси ҳайъатининг биринчи котиби Одил Ёқубов доклад қилди.

Кейинги икки йил давомида ижодий уюшманинг турмуши бирмунча фаоллашганлиги қайд этилди, миллий адабиётлар кенгашлари тузилди, адабий кечалар ўтказилди. Ёш қаламкашларга кўпроқ эътибор берила бошлади. Шу вақт ичида анчагина янги романлар, шеърий асарлар муҳокама қилинди. Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистонда истиқомат қилаётган ўзбек адиблари билан алоқа йўлга қўйилди.

Шу билан бирга, деб таъкидлашди сўзга чиққан кишилар, Ёзувчилар уюшмасида асосий, ижодий масалаларни ҳал этишдан чалғитувчи, ҳамкасбларни можароларга тортувчи турли гуруҳлар кураши ҳам бўлиб турди. Бундай вазият ижодий муҳитга кўмаклашмайди. Уюшма секретариатининг баъзи аъзолари сусткашлиги, улар ҳатто муҳим мажлисларга ҳам келмаслиги қайд этиб ўтилди.

Йиғилиш қатнашчилари Ёзувчилар уюшмаси ҳайъатининг котиблари Муҳаммад Солиҳ, Тоҳир Малик, Николай Гацунаевларнинг қилинган ишлар тўғрисидаги ҳисоботини тинглади.

Йиғилиш иштирокчилари Озарбайжон ва Арманистон адибларига мактуб қабул қилдилар.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ў. Р. Умарбеков қатнашди.

(ЎзТАГ).

Луқма

ДУМАЛОҚ МУҲР БЎЛИШИ ШАРТМИ?

Сешанба ва пайшанба кунлари Акмал Икромов район ижроия комитетида эрта тонгдан одам гавжум бўлади. Болали оналар, оқсоқоллар, йигит-қизлар справкага думалоқ муҳр қўйиш учун навбат кутишади. Думалоқ муҳр ёш болали оилалар имтиёзлардан фойдаланиши мумкин, деб гувоҳлик беради. Ҳар йили шу аҳвол такрорланаверади.

Ўша справкаларда маҳалла комитетининг муҳри бор. Аммо буни қарангки, у кучга эга эмасмиш, чунки бу муҳр учбурчак-да.

— Нега энди бундай бўлиб қолди! — деб сўради ЎзТАГ мухбири район ижроия комитетидаги ўртоқлардан.

Хатлар секторининг мудири Т. А. Бетько (унга муҳр қўйиш вазифаси юкланган) қуйидагича изоҳ берди:

— Афсуски, фақат биздагина эмас, шаҳарнинг бошқа районларида ҳам аҳвол мана шундай. Амалда, маҳалладан берилган ҳар қандай справкани яна думалоқ муҳр билан тасдиқлаш керак.

Акмал Икромов районида 31 та маҳалла бор. Энг кичигида 400 хонадон яшайди. Республика пойтахтида эса юзлаб маҳалла комитетлари ишлаб турибди. Бу ерда асосан кўп болали оилалар яшайдилар. Учбурчак муҳрни думалоқ муҳр билан тасдиқлаш учун маҳалла комитетларининг раислари, аҳоли қанчадан-қанча вақтини сарфламоқда. Наҳотки ишнинг моҳияти маъмурий муҳрнинг шаклида бўлса! Борингки, шундай экан, ўша думалоқ муҳрни маҳалла комитетларига бериб қўйиш маъқул бўлмасмикин!

Партияга қабул: янгича ёндошув

ИЛК СИНОВ

— СИЗ партияга ўтиш арафасидасиз, рўй бераётган жамики воқеалардан хабардор бўлишингиз керак. Жумладан, Шарқий Европада рўй бераётган сиёсий аҳволни қандай тушунасиз?

Асадилла ҳамкасбларининг бу каби саволларига шошилмай, ўрни билан жавоб бера бошлади. Айни пайтда жавобнинг аниқлиги ва тўлалиги бу ерга тўпланганлар учун табиий бир ҳол эди. Чунки улар партияга ўтиш истагини билдирган ҳар бир кишига нисбатан шундай талабчанлик билан ёндошар эдилар. Тошкент нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг навбатдаги йиғилиши коллектив хизматчилари А. Ҳикматуллаев ва О. Хаитовларнинг КПСС сафига ўтиш истагини билдириб ёзган аризасини муҳокамага қўйди.

Биринчи бўлиб таржимаи ҳолини ҳикоя қилган А. Ҳикматуллаевга берилган дастлабки савол қуйидагича бўлди.

— Нима учун сизга ҳозир партияга ўтиш зарур бўлиб қолди, — дея ундан сўрайди коммунистларнинг бири.

— Менимча, ҳозирги шароит партиянинг бошидан кечираётган оғир бир даври ҳисобланади. Шундай экан, партия илгари сураётган қайта қуриш сиёсати ҳар бир кишидан ишида фаоллик кўрсатишни талаб этади.

Анчагача давом этган савол-жавобдан сўнг коммунистлар Асадиллани бир овоздан партияга муносиб деб топдилар.

КПСС аъзолигига номзод этиб рўйхатга кирувчи яна битта ишчи Олимжон Хаитов. Коллективда ўрта мактабни тугатгандан сўнг, яъни 1978 йилда иш бошлаган. Шу ердан Совет Армияси сафига чақирилган. Меҳнат фаолияти давомида ҳамкасблари, қолаверса устозларидан кўп нарса ўрганганини сўзлаб берди. Унга устозлик қилиб, номзодини тавсия этаётганлар сўз олишди.

— Номзодликка тавсия этувчи сифатида масъулиятни ўз зиммамга оламан, — дейди бирлашма бош директори Б. Р. Қодиров. — Олимжон Хаитовни 1981 йилдан буён биламан. У ҳар бир инсонга бирдай қарайди, умуман одамшинавандалиги, меҳнатсеварлиги билан коллектив ҳурматини қозонган. Асадиллани ҳам, Олимжонни ҳам коммунистликка тавсия этиб янглишмадим, деб ўйлайман.

КПСС Устави бўйича берилган қатор саволлардан сўнг, Олимжондан «ҳозирги пайтда коммунистнинг вазифаси нимадан иборат?» дея сўрашди. У қисқа ва лўнда қилиб, одамларга партиянинг тутган ўрни тўғри эканлигини тушунтиришдан, деб жавоб берди.

Яна бир тавсия этувчи коммунист А. Фозилов сўз сўрайди.

— Мен Олимжонни мақтамоқчи эмасман. — Лекин нима учун уни КПСС сафига тавсия этаяпман. Ҳаммамизга маълум, яқинда кўплаб бензин улашувчи (заправка) пунктларимизда тўсатдан электр қуввати ишдан чиқиб қолди. О. Хаитовнинг кўрсатган чинакам ғайрати, шижоати туфайли бу тўсиқдан халос бўлдик. Ана шундай ишчилар меҳнатини ўз вақтида тақдирлаб, сафимизнинг софлигини таъминлаш биз коммунистларнинг бурчимиз.

Шундай қилиб, бирлашманинг 59 нафар коммунисти ёнига яна иккитаси қўшилди. Йиғилишдан хулоса қилиб айтиш мумкинки, коммунистларнинг нечоғлик талабчанлиги саволларининг ўзидан маълум бўлиб турибди. Лекин афсуски, партияга номзодлар кўрсатилаётган бу йиғилишларда номзоднинг шу пайтгача бажарган бирор партиявий топшириқлари хусусида гап бўлмади. Уларга бирор партиявий топшириқ бериб жанговарлиги синаб кўрилганми? Умуман бирор киши бу ҳақда сўраб кўргани йўқ. Ваҳоланки, бир неча ойдан сўнг яна тўпланиб, бу номзодларнинг партиявий топшириқ бўйича ҳисоботларини эшитишлари керак. Улар «Ия, топшириқ беришни унутибмиз ёки майли, энди берармиз» дейишадими? Аслида партияга қабул қилишнинг янгича тажриба усулига мувофиқ топшириқларни бажаришда ўзини кўрсата олган кишинигина резерв рўйхатига қўшиш лозим. Резервчилар орасида доимо барча топшириқларни адо этган киши номзодликка тавсия этилади. Номзодлар сафидан жой олаётган шахснинг резервдалик пайтида амалга оширган ишлари билан албатта танишилади. Нефть маҳсулотлари етказиб берувчилар коллективининг ҳар иккала вакилини ишлаб чиқаришдаги пешқадамлигига тан берамиз. Айни пайтда топшириқ билан синаб кўриш, бўлажак коммунистнинг бу нарсага масъулиятини яна бир карра имтиҳондан ўтказишни ёдда тутиш лозим. Агар топширишга арзигулик юмуш йўқ дейдиган бўлсак, жумҳурият халқ назоратчиларининг очиб ташлаган нуқсонларичи? Улар жойларда нефть маҳсулотларини ўз вақтида ололмаслик, аҳолига хизмат кўрсатишда йўл қўйилаётган қўпол хатоликлар хусусида мазкур тармоқ министрлигини хабардор қилдилар. Бу каби камчиликларни вақтида кўра билиш ва чора белгилаб бориш ушбу коллектив коммунистларининг ҳам вазифаси эканлигини унутмасалар бўлгани.

Ф. ҲУСАНОВА.

⊙ БЕРЛИН. ГДР собиқ мудофаа министри Хайнц Кесслер қамоққа олинди. ГДР бош прокурорининг матбуот бўлими шуни маълум қилди.

Х. Кесслер ГДР министри лавозимида ишлаган вақтида хизмат мавқеини жинояткорона суиистеъмол қилганликда айбланмоқда.

⊙ ЛОНДОН. Буюк Британия Бош министри Маргарет Тэтчер парламентда Совет Иттифоқида рўй берган миллатлараро муаммоларга тааллуқли саволга жавоб бериб, совет раҳбариятининг қайта қуриш йўлини қатъий қўллаб-қувватлади. «Совет Иттифоқидаги муаммоларга келганда, деди Бош министр, бизнинг ҳар биримиз ана шу муаммолар ҳал этилиши зарурлигини тушунган М. С. Горбачевга бутун қалбимиз билан ҳамдард эканлигимизга ишонаман. Ҳар биримиз сиёсий ва иқтисодий ислоҳотларни ўтказишда уни тўла қўллаб-қувватлаймиз».

⊙ ВАШИНГТОН. Бу ерда сўзга чиққан АҚШ мудофаа министрлигининг шахсий вакили хабар қилишича, Америка ҳарбий қўмондонлиги Форс кўрфазида турган сўнгги учта мина кемасини у ердан олиб чиқиб кетиш тўғрисида қарор қабул қилган. Бу кемалар Қўшма Штатларнинг ғарбий соҳилидаги доимий турар жойига қайтариб олиб келинади. Унинг сўзларига қараганда, Америка мина кемаларининг Форс кўрфазидан олиб чиқиб кетилиши сўнгги 18 ой мобайнида кўрфазда бирорта ҳам мина топилмаганлиги натижасида мумкин бўлди ва ҳарбий кемаларнинг мазкур минтақада бўлиши зарур эмас. Бироқ, деб таъкидлади Пентагон расмий вакили, АҚШ ҳарбий-денгиз кучлари бу кемаларининг олиб кетилиши «мазкур минтақага нисбатан Америка ўз зиммасига олган мажбуриятларни қисқартириш, деган маънони англатмайди».

⊙ СОФИЯ. Мамлакат пойтахтида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлди. Пленум ишида Марказий Комитет аъзолари ва аъзоликка номзодлардан ташқари, БКП Марказий назорат-тафтиш комиссияси раиси ва бюросининг аъзолари ҳам қатнашдилар. Пленум қатнашчилари Болгария Коммунистик партияси янги Низоми ва «Болгарияда демократик социализм манифести» лойиҳаларини, шунингдек партия Марказий Комитетининг БКП навбатдан ташқари XIV съездига «Партияда қайта қуриш ва БХРда демократик социалистик жамият қурилиши» мавзуидаги сиёсий докладини ҳам муҳокама қилдилар.

⊙ ПХЕНЬЯН. Корея Социал-демократик партиясининг раиси Ли Ге Бэк АҚШ ва Жанубий Кореянинг бу йил ҳам биргаликда «Тим спирит» ҳарбий машқларини ўтказиш ҳақидаги режаларини қоралаб чиқди. Унинг «Нодон синмун» газетасида эълон қилинган матбуот учун баёнотида республиканинг Корея ярим оролидаги аҳволини изга солиш юзасидан янги таклифларига Вашингтон билан Сеул «Тим спирит — 90» машқларини эълон қилиш билан жавоб бердилар, дейилади. Бу машқларнинг кўлами минтақадаги барқарорликка хавф солади. АҚШ ва Жанубий Кореянинг ушбу босқинчилик машқларига тарафдорлиги улар мамлакатнинг тинч йўл билан бирлашишига қарши чиқаётганликларидан, муҳолифлик ва ажралишни сақлаб қолиш йўлидан бораётганликларидан далолат беради. Машқлар вақтида АҚШнинг қитъа қисмидан, Гавайядан Япония ва Филлипиндан ҳужум операцияларини пишиқтириш мақсадида Жанубий Кореяга Америка бўлинмаларининг ташланиши Вашингтон куч ишлатиш сиёсатини давом эттираётганлигини билдиради. Бу хатти-ҳаракатларга бошқача қараш мумкин эмас.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Чикаго шаҳар кенгаши жаҳонда баланд иморат бўладиган бино қурилиши лойиҳасини қўллаб-қувватлади. У шаҳар марказий районининг ғарбий қисмидаги 110 қаватли осмонўпар «Сэрэ Тауэр» биноси ёнида қурилади. «Сиэрс Тауэр» ҳозир энг баланд бино ҳисобланади. Янги бино 125 қаватли бўлиб, унинг баландлиги 585 метрни ташкил этади.

⊙ БОНН. Бу йил ГФРда баҳосини кўрлар фарқлай оладиган янги қоғоз пулларни чиқариш режалаштирилаяпти. Улар ташқи кўринишидан оддий пуллардан сира фарқ қилмайди. Бироқ уларда кўз илғамайдиган, лекин ушлаб кўрганда сезиладиган рамзий белгилар бўлади. Бу кўзи ожиз гражданларга ҳар бир қоғоз пулнинг баҳосини осонгина аниқлаш имконини беради.

Янги пулларни тайёрлаш вазифаси Германия банкига топширилди. У икки йил мобайнида шундай пулларнинг саккизта сериясини чиқаришни режалаштирмоқда. Улар ана шу вақт ичида ҳозир муомалада бўлган пулларнинг ўрнини тўла эгаллайди.

⊙ ТОКИО. Ўта замонавий «яшил фабрика»да «саноат йўли билан» салат, карам, бодринг ва бошқа сабзавотлар ишлаб чиқарилаяпти. Уларнинг таъми далада ўстирилган сабзавотлардан мутлақо фарқ қилмайди. Яшил маҳсулот етиштиришга мўлжалланган тўла автоматлаштирилган бу корхона Хиого префектурасининг Нисиномия шаҳридаги «Кавасаки Сэйтэцу» металлургия компанияси территориясида жойлашган.

900 квадрат метр жойни эгаллаган одатдан ташқари ферма усти ойна билан ёпилган улкан парникни эслатади. Компьютерлар ичкаридаги ҳароратнинг 20—23 даража иссиқ бўлишини ва енгил шабода бериб турувчи вентиляторлар ишини назорат қилиб туради. Ўсимликлар конвейер принципи асосида жойлашган 300 та тагликка экилган, уларнинг илдизи эса озиқлантирувчи модда ичида туради. Кўчатларни экиш ва ҳосилни териб олиш ҳам автоматик тарзда амалга оширилади.

Сабзавотлар бу ерда уларни одатдагича ўстирилгандагига қараганда икки баравар тезроқ етилади, ҳосилдорлик эса даладагига нисбатан ўртача икки-уч баравар кўп. Бу ферма маҳсулотининг нархи оддий усулда етиштирилган сабзавотларникидан бироз қимматроқ. Лекин тез орада, «яшил фабрика» тўла куч билан ишлай бошлаганида, деб таъкидлади компания вакили, бу ерда етиштирилган сабзавотларнинг баҳоси далада ўстирилган маҳсулот нархидан баланд бўлмайди.

(ТАСС).

Ижарага — кенг йўл

ЖЎЯЛИ ЖАВОБ

◆ «Янгилик тез қанот қоқади», деган гап тўғри экан. Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикасидаги бир-икки бригада ишлаб чиқаришнинг янги усулига, ижара пудратига ўтишди, бу бошқа фабрика ва цехларга яшин тезлигида ёйилди. Ижара пудратида ишловчининг маоши ошди, ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг сифати яхшиланди...

Йигирув-ип фабрикаси маъмурияти ижаранинг корхона учун ҳам, ишчилар учун ҳам нечоғлик кони фойда эканлигини тушундилар. Бу борада айниқса фабриканинг янги раҳбари Жорж Васильевич Есауленко анча жонбозлик кўрсатди. У ижара пудратининг афзалликларини тарғиб қилишда бутун куч ва имкониятларини аямади. Фабрикадаги пишитиш цехи биринчилардан бўлиб, ижара пудрати асосида ишлашга ўтди. Цехда 150 киши меҳнат қилади. Ижара пудратида ишлашнинг ўзи бўлмайди, албатта. Бунинг учун баҳамжиҳат бўлиб ишлаб чиқаришнинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида тинмай изланиш ва қайғуриш керак. Фабрика маъмурияти бундан тўғри хулоса чиқариб, цех коллективига Нуриддин Баҳриддинов номзодини раҳбарбарликка тавсия этди. Цех бошлиғи ижара пудратига ўтаётиб ишлаб чиқаришга боғлиқ бўлган ҳар бир муаммонинг келиб чиқиш сабабларини синчиклаб текшириб, аниқлади. Жумладан, цехда меҳнат интизоми ёмон эди. Ишга келмаслик ёки кечикиш ҳоллари кўплаб содир бўларди. Бу эса ишлаб чиқаришнинг кунлик ва ойлик иш режаларининг бажарилишига анча тўсқинлик қиларди. Ижара пудратига ўтилгач, энг аввало бутун диққат-эътибор меҳнат интизомини яхшилашга қаратилди. Бу борада муҳим қарорлар қабул қилинди. Башарти ишчи иш жойига 15 минут кечикса 5 сўм, 30 минут кеч қолса 10 сўм, 3 соатдан ортиқ вақт мобайнида ишга кечикса, бу прогул ҳисобланиб, 50 сўм миқдорида маошидан ушлаб қолинади. Бу қарорни маъмурият ўйлаб чиқаргани йўқ, қарор ишчиларнинг ўзлари томонидан якдиллик билан маъқулланган. Демак, норози бўлишнинг ҳожати йўқ. Қолаверса, бу усул ўз самарасини бера бошлади. Сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга қизиқиш ортди. Цехнинг иш режаси илгари бажарилмай келарди. Энди бўлса, белгиланган иш маромида бажарилмоқда. Ишчилар ижара пудратига ўтмасдан олдин 200—250 сўм маош олишарди. Ҳозир бўлса 300—350 сўм, ҳатто баъзилари 500 сўмгача маош олишмоқда.

— Ишчиларимиз ижара пудратига ўтиб, кам бўлгани йўқ, — дейди пишитиш цехи бошлиғи Нуриддин Баҳриддинов. — Маош ошди. Илгари ишчи шунчаки вақт ўтказиш илинжида юрарди, ижара пудратига ўтгач эса унда ишга бўлган муносабат кескин ўзгарди. Қизиқиш ортди. Ишлаб чиқараётган маҳсулоти яроқсиз бўлса, маошидан чегириб қолинади. Ишчи албатта, ҳамёнига зарар келтиришни истамайди. Ижара пудрати эса меҳнат интизомининг ва маҳсулот сифатининг бузилишини асло кечирмайди.

Н. Баҳриддиновдан цехнинг келгуси режалари тўғрисида сўрагудек бўлсангиз, жўяли жавоб оласиз. Ижара пудрати ҳақиқатан ҳам янгиликларга, ўзгаришларга бой бўляпти. Ҳар куни бир янгилик. Лекин цехнинг энг асосий мақсади йигирув-ип фабрикасини илғорлар сафига олиб чиқишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишдан иборатдир.

Ўйлаймизки, меҳнат аҳли буни уддалайди.

Б. ОРИПОВ.

Ечимини кутаётган муаммолар

Ижобий силжишлар кўп-у...

⊙ «Кооператив» ва «Кооперация» сўзларини эшитганда кўпчилик аҳоли ўзининг норозилигини яширмайди. Лекин халққа фойда келтирадиган, бугунги кун талабига жавоб берадиган кооперативларга қарши эмасмиз.

Фикримизнинг далили сифатида «Лубпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида иш юритаётган «Каноп» кооперативи фаолияти ҳақида тўхталиб ўтмоқчимиз. Мазкур кооператив Тошкент вилоятининг Коммунистик районидаги «Искра» кооперативи базасида ташкил топган.

Бирлашма билан тузилган шартнома асосида ўтган йилнинг май ойида Тошкент каноп фабрикасининг ишлаб чиқариш участкалари ҳамда техник ускуналари «Каноп» кооперативига ижарага берилди. Фабриканинг арқон участкасидан ташқари барча бўлинмалари, жумладан йигирув-тўқув ишлаб чиқариши ва ёрдамчи хизмат бўлимларида ижарачилар иш бошлади.

Кооперативга билимдон, ташаббускор, ёш мутахассислардан бўлган Д. М. Осадчук етакчилик қила бошлади.

Кооперативчилар фабрика зиммасига юкланган давлат план-топшириқларини тўла адо этиб, буюртмачиларга сифатли маҳсулот етказиб беряпти. Айни кунларда бу ерда 600 киши, шу жумладан 400 нафар кооператив аъзоси меҳнат қилиб келяпти. Хўш, ишлаб чиқаришлардаги кооперативлар бугун бизга зарурми? Саволимизга жавоб олиш мақсадида корхонанинг иш кўрсаткичларига мурожаат қиламиз. Фабрика участкалари ижарага олинганидан буён, яъни ўтган йилнинг май ойидан декабргача маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ойига 682 минг сўмликдан 952 минг сўмликкача ортди. Шунинг эвазига 1989 йил плани муддатидан илгари адо этилди.

Илгарилари планни бажармаслик натижасида юзага келган қарздорлик ҳозир тўла қопланди. Устигаустак 500 минг сўмлик даромад ҳам олинди.

Хўш, корхонадаги муваффақиятлар нималарнинг эвазига эришиляпти? Аввалambор, меҳнатни ташкил этиш, ҳар бир иш жойида ишчи масъулиятини ошириш, кооператив даромадларини оширишга алоҳида эътибор қаратилди. Ижарага олинган участкада ҳар бир ишчининг маоши ана шу даромад ҳисобига ошиб боришини бу ерда ҳамма яхши билади. Социал тараққиёт ҳамда техника зонасини такомиллаштириш ҳам якуний натижаларга боғлиқ. Корхонада кооперация шароитида иш юритишдан олдин бошқарма штатлари деярли уч баробар қисқартирилди. Қолган хизматчилар эса уларнинг вазифаларини ўз зиммаларига олишди. Ҳар ҳолда иш ёмон кечмаяпти. Корхонада кооперативчиларнинг ишни ташкил этиш жараёнини кузатганимизда бугунги кунда давлат корхоналарида ҳам ишни шундай ташкил этиш мумкинку, деган хаёлга келамиз. Ахир, бошқарма аппаратининг йилдан-йилга кўпайиб бориши, хизматчилар орасида тайинли иш қилмайдиганлари борлигидан ҳеч ким кўз юма олмайди-ку! «Каноп» кооперативида ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва уни бошқариш, меҳнат маошини тақсимлаш кооператив бошқармаси ҳамда фабрика, цех ва участкаларда сайланган кенгашлар зиммасига юкланган.

Ишчиларнинг умумий йиғилиши қарорига мувофиқ бу ерда махсус касаба уюшмаси ташкил этилиб, у жумҳурият кооператив касаба уюшмалари таркибига киритилди. Ишдан ажралмаган ҳолда унинг раиси этиб электр цехи ишчиси Н. В. Путилин сайланди. Фабрика уюшмасининг собиқ раҳбарлари, бухгалтерлари цехга ишга ўтказилдилар.

Бугунги кунда мазкур кооператив-корхона ишчиларининг ўртача маоши 300—400 сўмни ташкил этади. Малакали ишчиларнинг ойлик иш ҳақи эса бир неча ой ичида 500—600 сўмга кўтарилди.

Фабрика биноси ижарага берилишидан олдин бу ерда мунтазам равишда бир муаммо — ишчи қўлларининг етишмаслиги қийнаб келарди. Ихтисоси бўлмаган шахслар кўпинча ишга жалб қилинарди. Ахир, бошқа имкониятнинг ўзи йўқ эди-да. Лекин ишни ташкил этишда гап кўп эканлигини бугунги кунимиз яққол кўрсатиб турибди. Юқоридаги муаммо ҳозир кун тартибидан тушиб кетган. Кадрлар қўнимсизлиги кескин қисқарган. Меҳнат интизомини бузиш ҳолларига нуқта қўйилган.

— Бизнинг асосий мақсадимиз — меҳнат, дам олиш шароитларини яхшилаш, социал муаммоларни, уй-жой масаласини ҳал қилиш, — дейди кооператив раиси Демьян Михайлович Осадчук. — Ишчиларнинг умумий йиғилишида биз уй-жой қуриш учун маблағ ажратишга, бугунги кундагидан унумлироқ ишлайдиган янги, такомиллашган техника харид қилиб олишга, ёз ойларида кўплаб ишчиларимизга дам олиш ҳуқуқини беришга қарор қилганмиз. Ишимизда ижобий силжишлар жуда кўп. Лекин бугун фақат ютуқлар билан яшаяпмиз, деб айтолмайман.

Муаммоларимиз ҳам талайгина. Кооператив бугун моддий-техник таъминотнинг танқислигини чуқур ҳис қиляпти. Белгиланган фонддан ташқари маҳсулотлар кооперативга юқори коэффицентлар эвазига ажратиляпти. «Лубпром» бирлашмасининг таъминотига эътирозимиз йўқ. Кооперативчиларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш ҳам бугун ҳал қилинаётган масалаларимиздан. Бугун фабрика майдонида теплица қурилиши бошланган, шунингдек асаларичиликни ҳам йўлга қўйяпмиз. Лекин ёрдамчи хўжаликни тараққий эттириш учун юқори ташкилотларнинг қарори асосида зарур материалларни харид қилишнинг тўла имкони бўлмаяпти.

«Каноп» кооперативининг бугунги кундаги фаолиятини кўриб, ишлаб чиқаришлар қошидаги бундай бўлинмалар фаолиятини фақатгина табриклаш мумкин деган фикрга келдик. У авваламбор, қолоқ корхонани юзага чиқарган бўлса, иккинчидан, халқ хўжалиги тараққиётига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшяпти. Ишни бундай ташкил этиш иқтисодни тиклашдаги дастлабки одим. Бу янги ҳаракатга кенг йўл очиб бериш лозим.

У. УСМОНОВ.

СУРАТЛАРДА: ишчилардан — тўқувчи Г. Бекпўлатова, операторлар З. Ягудина ва М. Муртазоева, К. Адамбекова ва М. Ҳасанбоевлар.

Муаллиф суратлари.

Номзодлар рўйхатига аниқлик киритилди

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодлар рўйхатга олинганлиги ҳақидаги хабарларда 153-сайлов округидан А. Я. Потапенко, 163-сайлов округидан Х. Т. Қодирова депутатликка номзод этиб рўйхатга олинди, деб нотўғри кўрсатилган.

Бундан ташқари айрим депутатликка номзодларнинг фамилиялари, исми, отасининг исми, бошқа анкета маълумотларида ноаниқликка йўл қўйилган.

Эълон қилинган рўйхатлар қуйидагича тузатиб ўқилсин:

13-сайлов округидан

Мавлонов Абдулазиз Жабборович — 2-автокомбинат касаба союз комитетининг раиси, 1953 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

15-сайлов округидан

Абдуллаев Неъматилла — ВНТОЭ Ўзбекистон республика правлениеси раисининг ўринбосари, «Оқтепа» маҳалла комитети раисининг ўринбосари, 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

72-сайлов округидан

Соатов Мансур Маҳамадалиевич — 2521-автоколонна ҳайдовчиси, 1954 йилда туғилган, партиясиз.

76-сайлов округидан

Никольская Римма Павловна — 49-мактаб ўқитувчиси, 1942 йилда туғилган, партиясиз.

94-сайлов округидан

Ҳалимов Мирфаёз Ниёзович — 8-автобаза ҳайдовчиси, 1937 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Верчик Давид Петрович — «Ташремстрой» тресги бошқарувчиси, 1947 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

122-сайлов округидан

Умаров Адиб Анварович — «Узгипроместпром» институти директори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

123-сайлов округидан

Тошхўжаева Наима Сайдуллаевна — «Шарқ гули» ишлаб чиқариш бирлашмаси бригадири, 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

192-сайлов округидан

Пашнин Сергей Иванович — тажриба механика заводи слесари, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

«209-сайлов округидан» сўзининг тепасига **«Ҳамза райони» деб, қуйидагича ўқилиши керак:**

206-сайлов округидан

Ҳасанов Неъматжон — маҳалла комитетлари район кенгашининг раиси, 1936 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

207-сайлов округидан

Саидалиев Бахтиёр Аҳрорович — «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишлаб чиқариш-техника комплектацияси бошқармасининг слесари, 1956 йилда туғилган, партиясиз.

209-сайлов округидан

Береговский Владимир Израилович — «Ташэлектромаш» заводи директори, 1931 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Шестов Александр Николаевич — ҳарбий хизматчи, 1950 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Цой Александр Павлович — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бўлим бюроси бошлиғи, 1958 йилда туғилган, партиясиз.

210-сайлов округидан

Бухоров Баҳодир Саидович — Ўзбекистон ССР Прокуратураси тергов бошқармасининг бошлиғи, 1951 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Икромов Анвар Рихсиевич — Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети программаларни планлаштириш ва чиқариш бўлимининг мудири, 1934 йилда туғилган, партиясиз.

Толипов Сирожиддин Муҳиддинович — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 4-цехининг бошлиғи, 1933 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Азизов Баҳодир Собитович — Ҳамза район адвокатлар коллегияси филиалининг мудири, 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

212-сайлов округидан

Шевелёва Елена Георгиевна — «Сельэнергопроект» институти Ўрта Осиё бўлими инженерлик-техника изланишлари бўлимининг бошлиғи, 1937 йилда туғилган, партиясиз.

216-сайлов округидан

Волкодавов Владимир Феофанович — 1-уйсозлик комбинати бошлиғи, 1950 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Седунов Анатолий Николаевич — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг цех бошлиғи, 1945 йилда туғилган, партиясиз.

221-сайлов округидан

Каримов Шоди — халқ хўжалиги институтининг доценти, 1934 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

226-сайлов округидан

Қурбонова Наргиза Қурбоновна — «Ташгортрикотажбит» каштачиси, 1962 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

227-сайлов округидан

Воҳидов Восит Воҳидович — СССР Медицина фанлари академияси Бутуниттифоқ хирургия илмий маркази Тошкент филиалининг директори, 1917 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

237-сайлов округидан

Икромжонов Акмалжон Тўраевич — «Рассом» комбинатининг рассом-безакчиси, 1952 йилда туғилган, партиясиз.

248-сайлов округидан

Иноғомов Бахтиёр Қодирович — 2-пойабзал фабрикаси бош инженери, 1943 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

Шаҳар сайлов комиссияси ва редакция узр сўрайди.

Кўча ҳаракати ниҳоятда гавжум бўлган Нью-Йорк шаҳрида маҳаллий «ГАИ» ва полиция соқчилик хизматининг мана бундай ҳаракат воситаларини тез-тез учратиш мумкин.

С. Мостовец (ТАСС) сурати.

Ёдномалар

ШОГИРДЛАР — УМР ДАВОМИ

ҒАЙРАТИЙ домла меҳрибон мураббий, жонкуяр устоз эдилар. Ёшларга оталарча ғамхўрлик кўрсатиб, уларга ўзларидаги бой тажрибани бериш, бадиий маҳоратларини ўстиришга ҳар томонлама ёрдам беришдан эринмас эдилар. Шу маънода истеъдод, билимларини ёш авлодни баркамол инсонлар қилиб тарбиялаш ишига бағишладилар.

Чиндан ҳам ҳозирги кунда эл назарига тушган, адабиётимизнинг катта карвон йўлида дадил ижод этаётган Ўзбекистон ССР халқ шоири Эркин Воҳидов, Сайёр, Анвар Эшонов, Тўлқин, Тўлқин Илҳомов, Карим Раҳим, Анвар Юсупов, Тўлқин Расулев каби ҳамда марҳум шоирлар Хайриддин Салоҳ, Юсуф Шомансурлар Ғайратий мактабида вояга етган муносиб шогирдлардир.

Истеъдодли шоир Эркин Воҳидовнинг адабиётга бўлган ҳаваси худди ана шу тўгарак бағрида шаклланди. Бу ҳақда Эркин Воҳидов Ғайратийнинг 60 йиллик юбилейи муносабати билан устоз номини фахр билан тилга олиб ёзади: «Мен сизнинг тўнғич шогирдларингиздан бириман, Сиз раҳбарлик қилган Островский номли пионерлар саройидаги адабиёт тўгарагига иштирок этиб юрган чоғларим асло ёдимдан чиқмайди. Самимий маслаҳатлар, йўл-йўриқлар кўрсатдингиз. Сизнинг ғамхўрлигингиз бу билан чегараланмайди. Инсон учун энг яхши хислат: ҳалоллик, меҳнатсеварлик, самимийлик, инсонпарварлик фазилатларини ҳам ёшлигимиздан қалбимизга сингдирдингиз. Берган билимингиз, тарбиянгиз учун катта раҳмат».

«Менинг адабиёт фанига бўлган ҳавасимни ҳурматли устоз домла Ғайратий уйғотдилар, — дея эслайди тўгарак аъзоларидан бири, шоир Тўлқин, — тўғрисини айтсам домла болаларга ғамхўрлик қилишни, улар учун ижод этишни ўргатдилар. Шунинг учун ҳам мен ҳозирги кунда ҳам катталарга, ҳам болаларга ёзиб турибман».

Ғайратий домла ёшларнинг меҳрибон тарбиячиси, устози бўлибгина қолмай, самимий дўсти ва маслаҳатчиси ҳам эдилар.

Кунларнинг бирида машғулотимизга янги бола кириб келди.

— Келинг, ўғлим, — деди ўшанда домла мулойимлик билан, — исми-шарифингиз, қайси мактабдансиз?

— Исмим Ҳусан, фамилиям Шарипов, 9-синфда ўқийман, — деди у дадиллик билан.

— Шеър машқ қиласизми?

— Йўқ, мен кўпроқ шеър ўқишни ёқтираман!

— Қани, бўлмаса, бир шеър ўқинг-чи!

Бола қоматини ростлаб олди-да, Ҳамид Олимжоннинг «Ўзбекистон» шеърини мароқ билан ўқиб берди. Ўтирганларнинг бутун вужуди қулоққа айланган эди. Шеър ўқиб бўлинди ҳамки, ҳамма жим ва чуқур хаёл оғушида ўтирар эди. Шунда Ғайратий домла ҳаяжондан икки қўлини тиззасига зарб билан уриб:

— Ҳамид беғубор, тиниқ фикрли шоир эди, пафос билан ёзарди, — деди-ю, узоқ хаёлга чўмди...

Домла боладаги бадиий ўқишга бўлган ҳавасни ўз вақтида тўғри пайқаган экан. Ҳозирги кунда эл назарига тушган таниқли актёр Ҳусан Шарипов илк бор санъат даргоҳига шу тариқа қадам қўйган эди.

Биз ҳар бир машғулотни сабрсизлик билан кутардик. Бирин-кетин домланинг атрофи ёш қаламкашлар билан тўлар, янги ёзилган асарлар катта эътибор ва қизиқиш билан муҳокама қилинар эди. Муҳокамага қўйилган ҳар қандай асар, савиясидан қатъий назар ҳалол баҳоланар, муаллифга эса, жуда катта ҳурмат сақланар эди.

Домла ҳар бир шоирларини ўз фарзандларидек юракдан севар, ҳурматини жойига қўярдилар. Камтарин, инсонпарвар устоз ижодкор дўстларнинг «Интизомда гап кўп», дер эдилар домла. Ўзлари эса, машғулот кунлари ҳаммадан аввал келар эдилар. Тўгаракнинг ҳар бир аъзосини очиқ чеҳра билан самимий кутиб олар, баъзан уларнинг шахсий дардларига ҳам диққат билан қулоқ солар, имкон борича мавжуд муаммоларни ҳал этишда самимий маслаҳатлар, йўл-йўриқлар кўрсатардилар, кўнгилни тинчитиб, сўнг машғулот бошлардилар. Баъзан машғулотдан аввал ёки кейин сарой шийпончасида хаёллар оғушида ўтирганларини кўрардик. Ўша пайтларда, балки ўз нигоҳида ажойиб шеър, достонлари, ғазал ва таржималари, ичакузди комедиялари билан кенг жамоатчиликка танилган Эркин Воҳидовни ёки ижод оламига чақмоқдек чақнаб келиб-кетган, аммо «Наъматак» достони каби кўплаб ажойиб асарлари билан абадий умрга кирган Хайриддин Салоҳними, шеър ва поэмалари, роман ва илмий ишлари билан элга манзур бўлган Юсуф Шомансурними... ва бошқаларни кўргандирлар.

ҳам, шогирдларнинг ҳам ғалабаларидан қувонардилар.

1961 йил. Мен Тошкент Давлат дорилфунуни филология факультетининг талабасиман. Лазиз Қаюмов менга «Ғайратийнинг ҳаёти ва ижоди» ҳақида диплом иши ёзишимни айтдилар. Бу мавзу олимлар йиғилишида тасдиқланганини алоҳида уқтирдилар. Диплом ишимнинг мавзуини айтганимда, домланинг ўнг юзларидаги кулгичлари чиройли бўлиб кетди. Жуманиёз Шарипов деган олим ҳам кандидатлик ишини ёзиб, тасдиғини олганини хурсанд бўлиб гапирдилар.

Шафоат ая хонага кириб келганларида, хона яна ҳам файзли бўлди. Ая тушликка бизни карам дўлма билан сийладилар. Сўнг катта чинни чойнакдан чой қуя туриб:

— Усталар билан овора бўлиб сизларга тузукроқ қаролмадим, эй синглим, бу уйнинг иши ҳеч адо бўлмас экан, — дедилар.

— Ҳа, аяси, дарвозанинг тепасига катта қилиб «Ташаккурнома» ёзиб қўямиз, — ҳазил қилдилар домла. — Уй иши жуда оғир, аянгизга қийин, болалар ўқиш билан банд. Ана энди биз ҳам ёруғликка чиқиб, уй-жойни тузатиб олайлик десак — куч йўқ.

...Орадан йиллар ўтди. Инсон қалбини яқиндан англаб, қўлдан келадиган ёрдамини аямайдиган доно маслаҳатгўй устознинг орамиздан бевақт кетганига афсусланаман. Айниқса, Ғайратий хотин-қизлар масаласига жиддий муносабатда бўлар эдилар, Қаровсиз, ота-онасиз қолган қизларни интернатларга жойлаштириш, уларни илмли, касбли қилиш ишларида ҳамиша фидойилик кўрсатганлар. Бу ўринда яна бир мисол келтирмоқчиман. Биз бир гуруҳ тўгарак аъзолари (1954 йилда) Шоҳимардонга саёҳатга борадиган бўлдик. Ғайратий сафар олдидан бизга инқилобчи шоир Ҳамзанинг руҳонийлар томонидан ваҳшийларча ўлдирилгани тўғрисида гапириб бердилар. Ва бу сафарга кўпроқ қизларни жалб этиш мақсадида, дирекциядан кўпроқ йўлланманинг қизларга берилишини илтимос қилдилар. Саёҳатга тўгарак аъзоларидан Тамилла Қосимова, Матлуба Исломова, Раъно, Нима ва мен борадиган бўлдик. Бироқ Матлуба Исломованинг отаси саёҳатга юборишга қаршилик кўрсатганлари домланинг дилини хира қилди. Шунда Ғайратий домла ўша куниёқ биз билан Матлубанинг отасидан рухсат сўраш учун ишхонасига бордилар.

Бу даврлар, биз ёшларнинг устоз билан ўтказган энг бахтиёр, унутилмас, мароқли болалик дамларимиз сифатида қалбимизга муҳрланиб қолган.

1974 йилнинг сўнгги кунлари мен фан номзодлигига илмий ишимни ёқлаш учун ҳаракатда эдим. Ҳимоя куни белгиланди. Домлага қўнғироқ қилиб, таклиф этдим.

— Раҳмат қизим, табриклайман, ҳимоянгизга боролмасам керак, аҳволим чатоқроқ.

Домла кўпинча баъзи сўзларга «роқ»ни қўшиб айтар эдилар. Гўё чатоқ сўзига «роқ» қўшиб айтилса, юмшоқроқ бўладигандай.

— Ҳа, айтгандай, — дедилар бир оз сукутдан сўнг, — қизим, илмий ишингизнинг мавзуи жуда муҳим. Имоним комил, Москвада ишни яхши қабул қилишади, ижобий баҳолашади. Ҳа, демак, ишингизда менинг асарларим ҳам бор эканда...

Ўйлаб қолдим, «ҳа» дедиму, ёлғон гапирганим учун титраб кетдим. Ишимга 70-йиллар шеъриятини мавзу қилиб олган эдим...

...Афсуски, орадан бир неча ҳафта ўтгач, домланинг вафоти ҳақидаги қайғули хабар қалбимни изтиробга солди... Аммо ҳаётининг сўнгги дамларини яшаётган домланинг «...илмий ишингизда менинг асарларим ҳам бордир», — деган сўзлари армон бўлиб қолди. Орадан озроқ фурсат ўтгач, домланинг 20-йиллардан то умрининг охиригача болаларга ёзган асарларини йиғдим, ўргандим. Кўнгилдагидек бўлмаса ҳам, Ғайратийнинг 80 йиллик таваллуди кунлари рисола нашр эттирдим. Бироқ, Ғайратий устоздан ҳамиша катта қарзим борлигини ҳис этиб тураман.

Дарҳақиқат, тоғдан узоқлашган сари унинг салобати янада буюкроқ кўринади. Олижаноб инсон, меҳрибон устоз, адабиётимизнинг ғоявий софлиги, баркамоллиги, партиявийлиги, халқчиллиги учун курашда ҳамиша олдинги сафларда бўлган Ғайратий сиймоси кўз олдимда тоғдек савлат тўкиб туради.

Устоз Ғайратийчалик кўп шоир ва ёзувчи шогирдлар етиштирган қаламкаш йўқ бўлса керак. Мен азиз домламиз ҳақидаги хотирамни у кишининг содиқ шогирди, марҳум шоир, Юсуф Шомансурнинг қуйидаги шеъри билан якунлайман.

Қаҳрамонга қўярлар ҳайкал,
Буюклар ҳам боқар мармардан.
Хонандадан қолгай куй, ғазал
Толмас мангуликка сафардан.
Устозлар-чи?
Уларнинг мисга
Ўйилмасдан қолса гоҳ номи,
Бари бир, ғам тушмагай бизга,
Шогирдлари умрин давоми.

Соҳиба ИРИСХЎЖАЕВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими, филология фанлари номзоди.

Янгиликлар Воқеалар Хушхабарлар

ИЛМИЙ ҲАМКОРЛИКДА

ТОШКЕНТ политехника институтининг кўпгина кафедралари ўз тадқиқотларини бевосита ишлаб чиқариш билан боғлиқ ҳолда олиб бормоқдалар. Бунда, шубҳасиз, жумҳуриятимиздаги қатор йирик илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари, завод ва фабрикалар билан боғланган яқин ҳамкорлик муҳим аҳамият касб этмоқда.

Олий ўқув юрти ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси кафедраси эса «Физика-Қуёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси билан мустаҳкам алоқада изланишлар олиб бориб, дастлабки ютуқларни қўлга киритди. Бундай ҳамкорлик кулолчилик саноатини ривожлантиришда яхши самара бермоқда.

Керамик диэлектрик материалларни ҳосил қилиш технологияси бўйича олиб борилаётган тадқиқотлар катта халқ хўжалиги аҳамиятига эгадир. Шунингдек, намликни ўлчаш асбобларини яратишда ҳам илмий алоқалар қўл келди.

Бугунги кунда кафедра Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли ядро физикаси, электроника, энергетика ва автоматика каби йирик институтлари билан биргаликда физика фанининг турли йўналишларида жиддий изланишларни давом эттирмоқда.

ШАРТНОМА АСОСИДА

ТОШКЕНТ Давлат дорилфунуни факультетларида мутахассис кадрлар тайёрлаш тартибини такомиллаштириш йўлида қатор муҳим тадбирлар кўрилмоқда. Ёшларни аниқ буюртмалар асосида ўқитишни жорий этиш ҳам мутахассислар тайёрлаш сифатини яхшилашда алоҳида ўрин тутади.

Шу мақсадда олий ўқув юрти кўпгина саноат корхоналари, ташкилот ва муассасалар билан шартномалар тузишга киришди. Бундай тадбир ўқишга кирган студент-ёшлар дорилфунунни битиргач, ишлаш учун қаерга боришларини олдиндан аниқ билиб оладилар.

Бу янгилик талабаларнинг ўқув планларида ўз ифодасини топади. Буюртмачилар илтимосига кўра ўқув планларига тегишли ўзгартиришлар киритилади.

Биргина Ўзбекистон ССР Фанлар академияси буюртмаси билан юздан ортиқ математик ва механиклар тайёрланади. Ўзбекистон мактабларида ишлаш учун эса шартнома бўйича 850 дан ортиқ физика ўқитувчиларини ҳозирлаш кўзда тутилди.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

«КАМОЛОТ—89» ёш ижрочиларнинг биринчи жумҳурият конкурси кўплаб истеъдодлар учун катта қувонч келтирди. Шуни алоҳида кўрсатиб ўтиш керакки, бу ижодий беллашувда шаҳримиздаги олий ўқув юртлари студент-ёшлари фаол қатнашиб, ўз ижрочилик маҳоратларини намойиш этдилар.

Тошкент Давлат маданият институти талабалари ҳам кўрикда совринли ўринларни қўлга киритдилар. Тўртинчи курс студенти Б. Умаров ижодий имтиҳондан муваффақиятли ўтиб, конкурснинг иккинчи мукофотига сазовор бўлди. Учинчи мукофот билан тақдирланганлар орасида шу олий ўқув юртининг истеъдодли студенти З. Номозова ҳам бор.

Тошкент Давлат консерваториясидан ўқитувчи Ш. Шораҳмедов ҳам ижодий беллашувда ўз ижрочилик маҳоратини кўрсатиб, учинчи мукофот совриндори бўлди.

А. АЛИЕВ.

Китоб жавонингизга

НОДИР ҚЎЛЁЗМАЛАР ЗИЙНАТИ

Шарқ миниатюра мактаблари

НОДИР қўлёзмалар бизгача етиб келган мўъжаз расмлар-миниатюралар, Шарқда, хусусан Ўрта Осиёда тасвирий санъат бошқа санъатлар қатори муҳим ўрин эгаллаганлигини кўрсатиши билан бирга, халқимизнинг бой маданий меросини ўрганишда қимматли манбалардан бири ҳисобланади. Миниатюра санъати китобат санъатнинг ажралмас бир бўлаги бўлиб, қўлёзмаларга зийнат бериш учун хизмат қилган. Бу расмларда одоб-ахлоқ, инсонпарварлик, гўзаллик, эзгулик тўғрисидаги тасаввурлар ифода этилган, ёвузликка қарши кураш ғоялари ўз аксини топган. Яқинда Ғ. Ғулом нашриётида санъатшунослик номзоди А. Мадраимов ва журналист Н. Норматовларнинг шу мавзудаги «Шарқ миниатюра мактаблари» номли китоби чоп этилди.

Китоб икки қисмдан иборат бўлиб, унинг биринчи қисмида мазкур санъатнинг тарихда мавжуд бўлган марказлари: «Мовароуннаҳр, Эрон, Ҳиндистон, Озарбайжон ва Араб мактаблари Шарқнинг Рафаэли — Камолиддин Беҳзод ҳақида ва ҳазрати Навоийга ишланган портретлар тўғрисида илмий-оммабоп мақолалар берилган. Иккинчи қисмда эса бизгача етиб келган қўлёзмаларда «Лайли ва Мажнун», «Фарҳод ва Ширин», «Искандарнома», «Хусрав ва Ширин» каби асарларга ишланган миниатюралар билан бирга таниқли рассомлар Ч. Аҳмаров, Ш. Муҳаммаджонов, М. Салимов ва бошқаларнинг асарларидан намуналар ўрин олган.

Умуман, «Шарқ миниатюра мактаблари» китобининг чоп этилиши хайрли ишлардан бири бўлиб, бой маданий меросимиз тарихидаги баъзи бир қора доғларни йўқотишга хизмат қилади, деб ўйлаймиз.

Акрам ҲАБИБУЛЛАЕВ.
Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг илмий ходими.

XX аср овози

КУТИШ — Ҳикоя

ЛОҚБАБУ, Ҳиндистон.

У ҚИЯЛИКДАН чиқиб олгач, елкасидаги обкаш қилиб ортилган ўтинни ерга қўйди. Кейин қаддини ростлаб, қўли билан юзидаги терни артди. Сўнг қулоғига қистириб қўйилган чала чекилган паст навли папиросни олиб тутатди. Икки марта тортди-да, ўчириб, яна қулоғига қистириб қўйди. Шундан кейин энгашиб ўтинни елкасига ортди-да, «Кеп қолинг ўтинга!» деганча йўлида давом этди.

Эрталаб у ўрмондан ўтин кесиб келаман, деб уйидан чиққанида хотини анча жойгача эргашиб келганди. Эрига айтадиган гапи бор эди, лекин қайнона-қайнотасиникидан келиб ўтирган қизининг олдида айтолмаганди. Хотини бундай деди: «Менга қаранг. Энди эртага эрталаб Ситани бир амаллаб уйига жўнатмасак бўлмайди. Қачонгача ахир, эрта-индин деб пайсалга солаверамиз. Мана ўзи шундоқ ҳам келганига икки ҳафта бўлиб кетди. Бунинг устига қуда томон ҳам айттириб юборди келсин деб. Тўғри, қизимиз нақ бир йил деганда энди уйига келди, лекин қайнона-қайнота томон талаб қилаётганидек, қўлига юз рупия тутқазиб юборишга қурбимиз етмайди. Юз рупия у ёқда турсин, ҳозир битта сарий олиб беришга ҳам қўлимиз калталик қилади. Аммо сарий олиб бермаган тақдиримизда ҳам, битта блузка олиб бермасак ҳеч иложи йўқ. Агар шуни ҳам олиб бермасак, ана унда кўрасиз одамларнинг гап-сўзини. Эсингиздами, тунов куни Гупта гузаридаги дўконда бир блузка кўрувдик. Ўша шундоққина Ситага тўғри келади. Дўкондор тўрт рупия деётувди, ундан арзон қилмаслиги аниқ. Нима қилиб бўлса ҳам шу бугун ўшани олиб келмасангиз бўлмайди. Уйда озгина дон-дун бор, кун амаллаб бир ўтади. Иннайкейин, Тикамга битта китоб ҳам ола келинг ҳисобдан. Шу китоби йўқлиги учун ўтган куни ўқитувчиси мактабдан ҳайдаб юборибди. Бола шўрлик шундоқ юрагини олдириб қўйибдики, китоб бўлмаса мактабга бормайман деб ўтирибди. Ахир ҳар ҳолда биттаю битта ўғлимиз. Кўзимиз тириклигида ўқиш-ёзишни ўрганиб олса, биз кўрган кунларни кўрмасди».

Хотини яна анча гапирди. У эса индамай қулоқ солиб тураверди. «Хотиним худди ичимдаги гапларни топиб гапиради-я», хаёлидан ўтказди у. Ўзи ҳам ўғлига бу ҳаётни асло раво кўрмайди... «Ҳай, майли, бугун ўтинни кўпроқ ортадиган бўлибман-да. Китоб — бир рупия, блузка — тўрт рупия, яъни шу бугун бир амаллаб беш рупия пул топишим керак экан», кўнглидан ўтказди у.

У хотинининг гапини диққат билан эшитди. Маъқул деб бошини силкитди-да, елкасига болтани қўйганча ўрмонга қараб йўл олди.

Ўзи аслида ўрмон унақа яқин эмас эди, бироқ кундан кунга узоқлашиб кетмоқда эди. Энди ўтин қилиш учун рўпарадаги қирликни ошиб ўтиб, Бўйирдиқ тўғонининг олдига боришга тўғри келарди. Шунда ҳам битта-яримта қуриган дарахтми, тўнками топиш учун қанча сарсон бўлишга тўғри келарди. Ўтин қилаётганини ўрмон қоровули ёки биронта амалдор кўриб қолса борми, нақ ишнинг пачаваси чиқарди. Уларнинг жиғилдонига уришга ёнида бир-икки танга бўлса хўп-хўп, бўлмаса улар болтани тортиб олиб қўйишдан ҳам тоймайди. Болта бўлмаса унда ҳоли нима кечади? Тирикчилиги ахир шу болтанинг орқасидан ўтади-ку!

Бугун эрталаб соат ўнгача ўтинбоп дарахт излаб юрди. Ниҳоят ерда ётган иккита йўғон-йўғон шохга кўзи тушиб қолди. Ўтган ҳафтадаги кучли шамолда синиб тушган бўлса керак, деб тахмин қилди у. Кейин ўтин қилишга тушди. Катта-кичиклиги бирдай қилиб саржин тайёрлади. Сўнгра бойлам-бойлам қилиб бамбукдан қилинган обкашга яхшилаб боғлади. Бугун ўтин ҳар кунгидан ортиқ эди. Ҳохласа яна бир-икки бойлам тайёрлаши мумкин эдию, лекин бундай қилмади. Ёнидан битта папирос олиб чекди-да, кейин йўлга тушди.

Соат бирларда тили осилиб уйига етиб келди. Ариқда ювинди, кейин тўйиб сув ичди. Қизчасига овқат едириб ўтирган Ситага индамади, бироқ Тикамни ёнига ўтқазиб олиб бирпас насиҳат қилган бўлди — ўқиганнинг фойдаси нимадаю, ўқимаганнинг зарари нимадалигини тушунтирди. Кейин унга «Эртага мактабингга борасан, бугун албатта китобингни опкелиб бераман», деб сўз берди. Зил-замбил ўтинни елкасига қўйиб шаҳарга қараб йўл олганида соат учлар эди.

* * *

Кеч ҳам кириб бўлди. Сон-саноқсиз уйларнинг ўчоғидан кўтарилган тутун атрофга таралган ва шаҳарнинг устида ҳарир бир пардадай бўлиб турибди. Қиш куни бўлгани учун ҳамма тезроқ уйига тиқилиб олиш пайида эди. Кўчада машиналарнинг шовқини ҳам камайиб қолган эди. Кечки сайрга одатланган ва пиёда юриш ишқибозларидан иборат бир неча кишини айтмаса, кўча деярли бўм-бўш эди. Улар бўлар-бўлмасга кўчани бошига кўтариб қаҳқаҳа отганча у ёқдан-бу ёққа бориб келишарди. Бир маҳал улардан бири «Хой, ўтинчи» деб чақириб қолди.

Ўтинчи чўчиб тўхтади. Ўтинни ерга қўйиб, қаддини ростлади-да, уларга мўлтираб қарай бошлади.

— Ўтин қанчадан бўлди? — сўради ҳалиги одам.

— Беш рупия, тақсир.

— Ҳар куни тўрт рупиядан сотардинг-ку. Нима бало, бугун беш рупия бўлиб қопти?

— Эртага олти рупия дейди, — кесатди шериги.

— Йўқ, тақсир, ундоқ демайман, — деди ўтинчи ҳижолатомуз жилмайиб. — Ўзи ҳеч қайси бир ўтинчи тўрт ярим рупиядан камига сотмайди. Бугун ўтинни ҳар кунгига қараганда кўпроқ ортганман. Шунинг учун тақсир, беш рупиядан ками камлик қилади.

— Ҳа, бўпти, бор ана, тўрт ярим рупия бўла қолсин. Маъқулми?

— Йўқ, бўлмайди, тақсир.

— Э-э, намунча энди?! Ярим рупия ҳам камайтирмайсанми?

— Кундузи беш яримдан камига йўқ деяётган эдим. Сизга беш рупия деяпман, холос. Қанча одам тўрт ярим рупия сўради. Ҳаммасига йўқ дедим, тақсир.

— Уларга йўқ деган бўлсанг, дегандирсан. Ҳозир ярим кеча бўлди, ке, хўп деб қўя қол.

— Бўлмайди, тақсир, — жавоб берди ўтинчи. — Ярим рупия сиз учун ҳеч нарса эмас, лекин мен учун жуда катта нарса, тақсир.

— Ўзинг ҳам ўлардай қайсар экансан-да, — деди жаҳл билан ҳалиги одам пальтосининг ёқасини кўтарар экан. — Қани, Ромеш, юр энди кетдик, уйдан жуда узоқлашиб кетдик.

Шундай деб улар учаласи бурилиб, уйи томон кета бошлади. Ўтинчи кўчада яна бир ўзи сўппайиб қолаверди. Ҳув нарига кетгунча учовининг гапи шундоқ эшитилиб турди:

— Кеча Деҳлида совуқдан йигирма тўрт киши ўлибди. Бу ерда ҳам шунга ўхшаш бир бало бўладиёв, совуқ жуда қаттиқ, — деди биттаси.

— Э-э, совуқнинг ҳам онасини... Сен ҳам, ўртоқ, жуда боплабсан-ку — бир қути сигаретни битта ўзинг чекиб қўйибсан-а. Оббо азамат-ей!

— «Голд Флейк» жониворнинг мазаси жуда бир бошқача-да.

— Ўзи ҳам нақ беш рупия туради-да. Бир дона сигаретнинг баҳоси ярим рупиядан.

— Э, савдогар бўлиб кет-ей! Ҳисоб-китобни ҳам жуда обора-сан-да.

Улар кулишганча сигарет олгани чорраҳадаги бир боққол дўкони томон юришди.

Ўтинчи «Сивил лайн»дан бозорга борадиган кўча томонга қараб юрди-да, Гупта гузарига етганда тўхтади. Бу ер шаҳарнинг энг гавжум жойларидан бири эди. «Сивил лайн», эски бозор, янги бозор ва шаҳар ташқарисига кетадиган ҳамма йўллар шу ердан бошланарди. Чангитиб юк машинаси ўтиб кетганидан кейин гузар яна йўловчиларнинг кўз ўнгида намоён бўла бошлади. Шунда у қулоғига қистирилган папиросини олди-да, сўнгги марта тутатди.

Ўтинчининг «кеп қолинг»и алла маҳалгача кўча-кўйларда жаранглаб турди. Уч-тўрт киши «Ўтин қанчадан бўлди», деб сўрамоқчидай уйидан мўраладию, лекин ҳеч нарса демай яна эшик деразасини тақатақ беркитиб олди. Ўтинчининг зилдай юк остида букчайиб кетаётган яланғоч, тим қора елкасида кўчадаги электр лампаларнинг нурлари йилт-йилт этиб рақс тушмоқда эди...

Бирин-сирин ҳамма уйқуга кетди. Фақат ўтинчининг хотини мизғимади. У кўзларини йўлга қадаганча ҳақ деб эрини кутмоқда эди.

Бу интизорлик ниҳоясига етдими, йўқми ёки у ҳали ҳам эрининг йўлига кўз тикиб ўтирибдими — бир нарса деёлмайман.

Ҳинд тилидан Ансориддин ИБРОҲИМОВ таржимаси.

Жасоратнома

«САДАҒАНГ КЕТАЙ, КОМАНДИР!»

«Салом, ҳурматли Тоҳир Ғафурович ва Машҳура Қодирова!

Сизларга ўғлингиз Суннатжон Зокиров хизмат қилаётган бўлинма командирининг ёрдамчиси лейтенант Сергей Алексеевич Павлов мурожаат қилаяпти...»

Отанинг қўллари титрайди. Нима гап ўзи?

Запасдаги сержант, Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи ходими Тоҳир Зокиров, тўрт фарзандни вояга етказган ота ҳаяжонда. Кўзойнагини тўғрилаганча хатнинг давомини ўқишга тутинади: «Аввало шуни хабар қилайки, ўғлингиз соғ-саломат, ишлари жойида, кайфияти бардам. Суннатжон кемамизга икки ойча муқаддам келди. Шунга қарамай, қисқа муддат ичида ўзини кўрсата олди: тиришқоқ, уқувли, интизомли, кўп нарсани билишни истайди. Унга осон эмас, ахир ҳаммаси янги бўлса, нотаниш техника, қурол-яроғ. Лекин қийинчиликлардан чўчимайди».

Тоҳир ака ёшланган кўзларини артиб, хотинига қаради. Машҳура опа эса мўлтираганча хатнинг давомини кутарди.

— Қолганини ўқинг, дадаси... Унинг кўзларига ҳам ёш қуйилиб кела бошлади. Эсида ҳаммаси, гўдаклигидан то балоғатга етгунча тортган азоблари, қувончлари, хавотиру ҳадиклари... Демак, бекор эмас. Машҳура шунинг учун йиғлаяпти, Суннатжони юзини ерга қаратмабди.

«Сизларга, Суннатжон Зокировнинг ота-онасига катта раҳмат айтгим келади. Шундай ўғилни вояга етказиб, ажойиб тарбия берганинглар учун!..»

Тоҳир ака ғурур билан хотинига, у эса эрига жилмайди.

«Тоҳир Ғафурович ва Машҳура Қодирова! Сизларга бир илтимосим бор. Озгина бўлса ҳам вақт ажратиб, менга ўғлингиз ҳақида ёзиб юборсангиз. У нимани яхши кўрар ва нималарга қизиқарди. Қандай камчиликлари бор? Нималарга эътиборни қаратиш керак? Ўғлингизга доир барча маълумотлар мени қизиқтиради. Ахир ота-онадан ўзга ким боласини яхши билади?!

Бу эса ўз навбатида жуда қўл келади. Агар менга ҳам илтимосларингиз бўлса, бажонидил бажаришга тайёрман. Қуйидаги адрес бўйича ёзинглар: Мурманск вилояти, Н-қисм».

— Садағанг кетай, командир! — пичирлади беихтиёр Машҳура опа.

— Мана буни ҳақиқий офицер деса бўлади, — деди бош ирғаб Тоҳир ака, — Агар барча қўл остидаги йигитлар билан шундай ишлашганда ҳозир армия ҳақидаги миш-мишу, бўлмағур овозалар бўлмасди.

Мен беихтиёр ўйлаб қолдим. Тоҳир ака меҳнаткаш, саховатли ва мард инсон. Машҳура опа эса табобат ҳамшираси бўлиб кўпчилик ҳурматини қозонган. Шундай оилада ўсган фарзандлар кам бўлмайди, албатта.

Ҳамдам СОДИҚОВ, запасдаги офицер.

Тиббиёт муассасаларида

«КЕЛИНГ, ШИФО ТОПАСИЗ...»

ШАҲАР электр транспортчиларининг саломатлик посбонлари янги даволаниш масканига кўчиб ўтганларига 7 йил бўлди. Замонавий тиббиёт асбоб ва ускуналари билан жиҳозланган бу шифохона шаҳримизнинг «Новий путь» кўчасида жойлашган.

Кенг ва ёруғ хонада бизни шифохона бош врачи Эсфир Александровна Вайнштейн кутиб олди. 19 йил муқаддам Андижон медицина институтини тамомлаган билимдон аёл беморлар соғлиғини тиклашда ўзининг бой тажрибаси, ширинсуханлиги билан олқиш олиб келяпти.

— Замонавий бинода даволаниш учун барча қулайликлар мавжуд, — дейди Э. Вайнштейн. — 6 та саломатлик пункти ва 5 та бўлим ишлаб турибди. Мурожаат қилган беморларга, келинг шифо топасиз, деймиз.

Терапия, гинекология, жарроҳлик, неврология, гастроэнтерология, тиш, кўз, қулоқ, томоқ, бурун бўлимлари, манипуляция кабинетларида малакали шифокорлар дардингизни енгил қилади.

коммунист Қўчқор Мираҳмедов 30 йилдан бери меҳнат қилади. Унинг муолажаси туфайли дарддан фориғ бўлган кўплаб электр транспортчилар яна ўз иш жойларида жавлон уришмоқда.

— Ошқозоним яллиғланганини Қўчқор ака даволади, — деб ёзади трамвай ҳайдовчиси Г. Ортиқова, — Касалхонада 21 кун ётгач, соғайиб кетдим.

Шуни айтиш зарурки, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган шифокор Шомурод Шожалилов, ҳамширалар Ҳанифа Содиқбоева, Маргарита Шибельниковаларнинг хушфеълликлари дори-дармондан ҳам яхши таъсир кўрсатяпти.

Шифохона томонидан Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасида ишлаётган 6 мингдан зиёд киши саломатлиги муҳофаза қилинмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

СУРАТЛАРДА: касалхона бош врачи Э. Вайнштейн; терапевт Қ. Мираҳмедов беморни қабул қилаяпти.

И. Шоинғомов суратлари.

«01» хабар қилади **ТИЛСИЗ**

ЁВДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Ёнғин — тилсиз ёв. Уйда ёки ишлаб чиқаришда йўл қўйилган кичик хато катта ёнғинга, унинг оқибати бахтсиз ҳодисаларга олиб келиши мумкин.

Январь ойининг биринчи 15 кунида Тошкент шаҳрида 70 дан ортиқ ёнғин содир бўлди.

Шу йилнинг 16 январь куни 2-Шимоли-Шарқ микрорайонининг 1-уй, 40-квартирасида истиқомат қилувчи З. Акбаров хонадонида содир бўлган ёнғинга шу уйда яшовчи 10 яшар Азизанинг гугурт билан ўйнаши сабаб бўлди. Ёнғин оқибатида уй анжомлари зарарланган. Азизанинг ўнг қўли ва бўйни куйиб, касалхонага ётқизилди. Яна шу куни Лоҳутий кўчаси, 38-уйда яшовчи С. Риксман хонадонида содир бўлган ёнғинга оловдан эҳтиётсизлик билан фойдаланиш, Узбекистон кўчасида олиб борилаётган Уқитувчилар уйи ишчилар майдонида жойлаштирилган ишчилар вагончасидаги ёнғинга эса иситгич асбобларини нотўғри ишлатиш сабаб бўлди.

Бундай сабаблар билан бўлаётган ёнғинлардан давлат идоралари, қурилишлари турар жойлар, гражданларнинг шахсий мол-мулклари зарар кўрибгина қолмай, балки ҳамшаҳарларимизнинг ўзи ҳам жабрланмоқда. Мана бир мисол: 17 январь куни 1-темир йўлчилар кўчасидаги 8-уйда ёнғин содир бўлди. Ёнғин натижасида уй хоналари, жиҳозлар жуда катта зарар кўргани етмагандай хоналарнинг бирида куйиб кул бўлган уй эгаси П. Райда мурдаси топилди. Ёнғин чиқиш сабаби таҳлил қилинганида, уй эгаси маст ҳолда ўз ётоқ жойида сигарета чеккани маълум бўлди.

Азиз ҳамшаҳарлар! Ҳар қандай ёнғин — бу фалокатдир! Шундай экан, болаларингизнинг офат келтирувчи олов билан ўйнашига мутлақо йўл қўйманг.

М. ИКРОМОВ,
шаҳар ёнғиндан сақлаш бошқармасининг инспектори.

Сувда яшовчи муренанинг хавфли йиртқич эканлиги яхши маълум. Аммо у ҳақда фильмни суратга олмоқчи бўлган америкалик Валерия Тейлор ана шу денгиз ҳайвонининг бошқа жиҳатларидан ҳам хабардор бўлди. У йиртқич бўлишига қарамай, бир томондан кинокамера олдида ниҳоятда «уятчан» эканлигини, иккинчи томондан одамларга, айниқса кўникиб қолган одамларига нисбатан дўстона муносабатда бўла олишини намойиш этибди.

ТАСС сурати.

Бу—қизиқ

Покизалик маскани ҳангомалари

⊙ ФАРАҲБАХШ ЛАЗЗАТ

Маълумки, ҳаммом покизалик кошонаси сифатида, шунингдек бир қатор хасталиклардан фориғ этувчи маскан сифатида ҳам жуда қадим замонлардан бери фойдаланиб келинади. Тарихнинг шоҳидлик беришича, кўҳна замонларда римликлар ювинишга, ҳаммом қабул қилишга жуда катта эътибор беришган. Қадимий Римнинг 1.337 кишилик аҳолиси учун 865 ҳаммом ва терма деб аталувчи 15 та улкан иншоот мавжуд бўлган.

Қиёс қилинг, биргина Каркала термаси қарийб 16 гектар майдонни ишғол қилган бўлиб, асосий ҳаммом биносининг узунлиги 226 метр, кенглиги 137 метр бўлган. Бу улкан ва маҳобатли ювиниш иншоотининг девор қалинлиги 6 метр келган. Мазкур озодалик гўшасида бир йўла 3000 киши фараҳбахш лаззатида бўлган.

⊙ ОЛТИН БИЛАН БЕЗАЛГАН ТОМ

Август ҳукмронлиги даврида Римнинг қоқ марказидаги Марс майдонида қурилган ҳамом ўзининг салобатлилиги, ҳашаматлилиги ва ҳар тарафлама хуштабиат-оромбахшлиги билан ажралиб турган.

Шуниси ажабланарлики, ўша замонларда ҳаммомнинг деворларига ҳатто енгил кайфият илҳом оғушида бўлган шеърлар ҳам битилар эди. Маълумотларга қараганда, дилнавоз ҳаммом иншоотларининг томига олтин суви юритилган.

⊙ МУСИҚА ЯНГРАГАНДА...

Янги ҳаммом очилиши римликларга ноғораларнинг садоси орқали маълум қилинган. Аҳолининг тақводор, бой қисми эрта билан ҳаммомга йўл олишган. Ҳаммом ичида ебичиш имкониятлари бўлиш билан бирга, машшоқлар музика чалишган, воизлар оташин нутқлар айтганлар, шоирлар мушоира юргизганлар, эркаклар бадантарбия билан шуғулланганлар, қиличбозлик санъатини намойиш қилишган, у ерда ҳатто гладиаторлар жанги томоша қилинган.

Шуниси қизиқарлики, ўша замон ҳаммомларида савдо-сотиқ ишлари ҳам етарлича олиб борилар эди. Сотиладиган ёки харид этиладиган нарсалар қаторида хушрўйлаш буюмлари, орасталик анжомлари, санъат намуналари салмоқли ўрин эгаллар эди.

⊙ ИСИТИЛАДИГАН ҲОВУЗ

Диоклетиан замонасида қурилган улкан ҳаммом иншоотида қироатхона, ҳатто сайргоҳ боғлар ҳам барпо этилган. Ҳозирда ишониш қийин бўлган лавҳа, мазкур маҳобатли термада уч минг алибастрдан зўр дид ва маҳорат билан ясалган обзан — ванналар мавжуд бўлиши билан бирга, шаҳар майдони катталигида ҳовуз-бассейн қурилган.

Эрамизнинг 306-йилида барпо этилган Диоклетиан ҳаммомининг улкан ҳовуз сувининг ҳарорати меъёрлаштириб турилганлиги туфайли унда йилнинг ҳар фаслида ҳузур қилиб чўмилиш мумкин бўлган.

⊙ БОЛАЛАРГА ТЕКИН

Рим императорлари ночор аҳоли мунтазам қатнаб туриши учун ҳаммомларнинг кеча-кундуз ишлаб туришини талаб этар эдилар. Бу саломатлик иншоотининг ҳаражатларини ўз зиммасига олган ҳолда, ҳаммомга кириш жуда арзонлаштирилган эди.

Болалар учун ҳаммом мутлақ бепул бўларди, катталарга фақат байрам кунларигина текин қилиб белгиланган.

⊙ ЧИНИҚҚАН ФАРИШТАЛАР

Таниқли сайёҳ Олеарий (1603—1671 йиллар) Россияда ўз кўзи билан кўрган лавҳаларни қуйидагича баён қилади. Унинг ёзишича, ўша замонларда русларнинг бирон шаҳари ёки қишлоқларини ҳаммомсиз тасаввур қилиб бўлмаган. У Астрахандаги жамоа ҳаммомига тушгач, ҳаяжондан серрайиб қолган. Умум ҳаммом ичида эркак ва аёллар бирга чўмилишар, иффат оламининг фаришталари, мутлақ яланг паривашлар ўзга эркаклар лоқайдлигида эрлари билан уялмайин суҳбатда бўлишар эди.

Олеарийни янада таажжубга солган нарса шуки, совуқда чиниққан бу танлар, ниҳоятда жазирамага ҳам бардош беришар, эркаклар ва аёллар яланғоч ҳолда ташқарига чиқиб совуқ сувга ташланишар ёхуд оппоқ қорга беланишар эди.

Доришунос М. НАБИЕВ тайёрлаган.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН ССРдаги МИНИСТРЛИКЛАР, ИДОРАЛАР, КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

СССР СТАТИСТИКА ДАВЛАТ ҚОМИТЕТИ ҲИСОБ-КИТОБ ВА СТАТИСТИКА ХОДИМЛАРИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ТАРМОҚЛАРАРО ИНСТИТУТИНИНГ

ЎЗБЕКИСТОН ФИЛИАЛИ

ШАРТНОМАВИЙ АЛОҚАЛАР АСОСИДА **ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ИШЛОВЧИ ИҚТИСОДИЁТ СОҲАСИ МУТАХАССИСЛАРИ ВА РАҲБАР ХОДИМЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ВА УЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ ҲАМДА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ИШЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАДИ:**

— иқтисодчилар, инженер-иқтисодчилар, ишлаб чиқаришни планлаштириш ва тадқиқ этиш бўйича иқтисодчи-статистлар;
— бухгалтерия ҳисоб-китоби ва хўжалик фаолиятини таҳлил этишни ташкил этиш бўйича иқтисодчилар, бухгалтер-ревизорлар;
— шахсий ЭҲМларда ишловчи операторлар ва программаловчилар.

Мутахассисларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш кундузги таълим тартибида амалга оширилиб, — уч ой давом этади; кечки ва сиртқи таълимлар — 10 ой давом этади. Ўқиш программаси 480 соатга мўлжалланган.

Таълим базасига эга бўлмаган ва статистик ахборотларни ишлаб чиқаришнинг автоматлаштирилган системаларини чуқур ўрганиш имконияти бўлмаган СССР статистика давлат комитети системасидаги мутахассислар учун 463 соатлик программа бўйича уч ой ва раҳбар ходимлар учун 310 соатлик программа бўйича икки ой кундузги таълим ташкил этилади. Иқтисодиёт соҳасидаги мутахассисларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш бўйича ўқиш даври тугагач, битириб чиқувчиларга маълумот даражаси берилиб, белгиланган нусхадаги ҳужжатлар топширилади.

ҚАБУЛ — 1990 ЙИЛНИНГ I МАРТИГАЧА.

Мутахассислар малакасини ошириш фақат кундузги таълим формасида 144 ва 216 соатлик программа бўйича, яъни 4 ёки 6 ҳафта муддат ичида амалга оширилади.

Адрес: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 42-уй, (Черкас кўчаси томонидан кирилади). Справкалар учун телефонлар: 67-19-13, 67-24-62.

Т. СОДИҚОВ НОМИДАГИ ШАҲАР МАДАНИЯТ УЙИ
ПУЛЛИ БАЛЕТ СТУДИЯСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Таълим программасидан — классик рақслар, халқсаҳна рақслари, ўзбек халқ рақслари, концерт номерлари постановкаси ўрин олган.

Машғулотлар группалар бўйича олиб борилади:

— кичик группага 10 ёшдан 12 ёшгача бўлган қизлар ва ўғил болалар қабул қилинади;
— ўрта группага 13 ёшдан 15 ёшгача бўлган болалар;
— катта группага 16 ёшдан 20 ёшгача бўлган қизлар ва ўсмирлар қабул қилинади.

Бу группа қатнашчилари 3 йиллик студияни тамомлагач, бадиий ҳаваскорлик рақс тўгаракларида дарс беришлари мумкин.

Ўқиш муддати — 3 йил.

Балет студиясида машғулотларни олиб бориш учун юқори малакали ва тажрибали хореографлар жалб қилинган.

Балет студиясига кирувчилар саломатлиги ҳақида медицина справкаси ва 2 дона фотосурат тақдим этишлари лозим.

АРИЗАЛАР — 1990 ЙИЛНИНГ 1 ФЕВРАЛИДАН БОШЛАБ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛР — ГРУППАЛАРНИНГ ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Будённий кўчаси, 123-уй. (2, 3, 32, 80, 57, 98-автобусларнинг «ГАИ» бекати). Телефонлар: 55-25-37, 55-38-66, 55-23-72.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

КИРОВ РАЙПИШЧЕТОРГИНИНГ

ШИША ИДИШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ПУНКТЛАРИ

ТУРЛИ ҲАЖМДАГИ ШИША ИДИШЛАРНИ ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
ҚАБУЛ ПУНКТ-МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСЛАРИ: ЮНУСОБОД МАССИВИДА

6-қабул пункт-магазини — 13 квартал, 49-уй.
9 — Чимкент тракти;
12 — 6-квартал, 1-уй;
14 — Краснопресненск кўчаси, 37-уй;
17 — 6-квартал;
19 — Юнусобод бозорининг филиали;
22 — «ТашГРЭС» микрорайони;
24 — 17 квартал, 25-уй;
26 — 15 квартал;
29 — 15-квартал, 2-уй;
32 — Юнусобод бозори;
30 — 12-квартал, 29-уй;
36 — Гвардейский кўчаси, 1-уй;
38 — 4-квартал;
39 — Марказ-5 квартали;
40 — 10-квартал, 13-уй;
43 — 10-квартал, 5-уй.
50 — «Универсам» — А. Дониш кўчаси;
Салқин ичимликлар базаси — 6-квартал.
Телефон 33-83-61.

Реклама ва эълонлар

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО УЛГУРЖИ БАЗАСИДА ЕТАРЛИ МИҚДОРДА ПОЛЬШАДА ЧИҚАРИЛГАН БОЛАЛАР ПЛАСТМАССА ЎЙИНЧОҚЛАРИ БОР

Фил, йўлбарс, маймун, лось, бегемот, тимсоҳ, кенгуру, каркидон, буғу каби ҳайвонларнинг пластмассадан ясалган кичкинагина, жажжи фигураларидан иборат бундай термаларнинг баҳоси — **1 сўм 50 тийиндан 3 сўмгачадир.**

«Узкультторг»нинг Тошкент областлараро улгуржи базасига — 98-39-88 телефони орқали мурожаат қилиб, керакли маълумотларни олишингиз мумкин.

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО УЛГУРЖИ БАЗАСИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

3-БОСМАХОНАГА:

Ҳарф терувчилар ва ҳарф терувчиларнинг шогирдлари ва муқовасозларнинг шогирдлари, ремонт-механика хизмати ишчилари, электриклар.

Меҳнатга — вақтбай-мукофот, ишбай-мукофот тариқасида ҳақ тўланади, иш режими 2 сменали.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй ва Энгельс кўчаси, 48-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ
ТОШКЕНТ ГРАМПЛАСТИНКАЛАР ЗАВОДИГА:

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

бош бухгалтер, реализация бўйича бухгалтерлар, моддий бўлим бухгалтерлари, ремонт-асбобсозлик цехи бошлиғи, буғ-сув билан таъминлаш участкаси мастери, полиграфия цехи механиги, силлиқ босма участкаси мастери, силлиқ босма печатниги, электрофотограф, пленкани пресслаш, конверт машинаси, қирқиш машинаси машинистлари, полиграфия машиналари изловчиси, КИП и А бўйича слесарь-созловчилар, асбобсоз, ёрдамчи ишчи, силлиқловчи, грампластинкаларни қабул қилувчи ва топширувчи, овоз бўйича назоратчилар (шогирдлар), **сараловчилар** (шогирдлар), **прессларни созловчилар** (шогирдлар), **электр ускуналарни созловчи монтёр, электрпайвандчи, ҳайдовчилар, стропальшчик, фаррошлар, тахловчи-жойловчи.**

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6 ёки К. Маркс кўчаси, 59-уй.

«УЗВОДРЕМСТРОЙЭКСПЛУАТАЦИЯ» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

1990 ЙИЛ УЧУН

ишдан ажралган ва ишдан ажралмаган ҳолда

ҚУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курслар «А», «В», «В, С», «Д», «Е», «С» категориядаги ҳайдовчиларни тайёрлайди ва қайта ўқитади, шунингдек автомеханиклар, автослесарлар, тракторчилар, экскаваторчилар, бульдозерчилар, автокранчилар, минора, шоти, кўприк, пневматик бошқариладиган кранларнинг машинистлари, «КАМаз»ларнинг ҳайдовчилари, газбаллон автомобиллари, электр ва автопогрузчиклар, электрокараларнинг ҳайдовчиларини тайёрлайди; 3-разряддан 2-разрядга, 2-разряддан 1-разрядга тракторчиларни қайта ўқитади, газ пайвандчилар, электр пайвандчилар, газ-электр пайвандчилар, кранлар бўйича ремонтчи-слесарлар, кранлар бўйича электриклар, автоэлектриклар, аккумуляторчилар, вентиляция системалари ремонти бўйича слесарлар, вентиляция системалари монтажи бўйича слесарлар, «КАМаз» лар ремонти бўйича слесарлар тайёрлаб чиқаради.

ГРУППАЛАРГА ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН ЙЎЛЛАНМА БИЛАН КЕЛГАН КИШИЛАР ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН ҲАҚ ТЎЛАГАН ҲОЛДА ВА ЭРКИН ҚАБУЛ ҲИСОБИГА ТАЪЛИМ ҲАҚИНИ НАҚД ПУЛ БИЛАН ТЎЛАГАН КИШИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Наримонов шаҳри, Лихачев кўчаси, 5-уй (171, 183, 188-автобусларнинг «Поликлиника» бекати). Телефон 92-38-95.

Реклама ва эълонлар

БУГУН ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА ҚУЙИДАГИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРИЛДИ

«ЁВУЗ КУЧ»

Сценарий муаллифи ва режиссёри — Э. ЯСАН.

Ролларда: П. АНДРЕЕВ, Р. КАРЦЕВ, О. КАБО ва бошқалар.

«ЛЕНФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

Бу мўъжазгина, пойтахтдан олисда жойлашган шаҳарчада бизнинг кунларимизда рўй берган ярим афсонавий, ярим ҳақиқий воқеадир. Унинг қаҳрамони — ёш йигитча, уни Ялмоғиз кампир совғалар билан сийлайди. Аммо йигитча очиққўнгиллиги ва саховатлилиги туфайли уларни ёвуз кучга бериб қўйди.

«НАВИГАТОР ПАРВОЗИ»

М. Бейкер ҳикояси мавзуида суратга олинган.

Сценарий муаллифлари — М. БАРТОН, М. МАКМАНУС.

Режиссёр — Р. КЛЕЙЗЕР.

Ролларда: Д. КРЕЙМЕР, В. КАРТРАЙТ, К.ДЕ ЯНГ ва бошқалар.

НОРВЕГИЯ — АҚШ киностудияси маҳсулоти.

Ушбу қизиқарли, фантастик фильм вақт ичида саёҳат қилган ўн икки ёшли Дэвиднинг ғаройиб саргузаштлари ҳақида ҳикоя қилади.

«ЖИКАЛАР СУЛОЛАСИ»

Сценарий муаллифлари — И. МАРКОВИЧ, З. ЧАЛИЧ.

Режиссёр — З. ЧАЛИЧ.

Ролларда: Д. Боянич-Гидра, М. Тодорович, Л. Вкуичевич ва бошқалар.

ЮГОСЛАВИЯ киностудияси маҳсулоти.

Ушбу комедия буваси, унинг фикрига қараганда тўлақонли жинсий ҳаётдан маҳрум бўлган, набирасига қандай ёрдам бермоқчи бўлганлиги ҳақидадир.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИДОРАСИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Реклама ва эълонлар

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
28 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА
МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН
«БАҲОР» ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТЛАРИ:
Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Қаҳрамон ДАДАЕВ, Маъмура ЭРГАШЕВА,
ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР: Талъат САЙФУТДИНОВ, Светлана ТУРСУНОВА, Гулнора ЖЎРАЕВА, Дилбар ЮНУСОВА.
Программани Фотима ИКРОМОВА ва Рустамжон МИРЗАЛИЕВ олиб борадилар.
Музика раҳбари — Муҳаммаджон ШОКИРОВ.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Равшаной ШАРИПОВА.
«БАҲОР» АНСАМБЛИ АЗИЗ ТОМОШАБИНЛАРГА ЎЗИНИНГ ЯНГИ ПРОГРАММАСИНИ ТАҚДИМ ЭТАДИ.

Сиз унда ўзбек, уйғур, тожик ва шарқ халқлари рақс ва қўшиқларини томоша қилишингиз мумкин.

Справкалар олиш учун телефонлар: 39-46-09, 39-46-10. Касса 45-93-63, 45-92-13.

КОЛЛЕКТИВ ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

---

2 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ
СОВЕТ ЦИРКИ ВА «ВАРШАВА» ПОЛЬША ЦИРКИ
ЕТАКЧИ УСТАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ
2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ
КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.

Томошалар — иш кунлари — соат 19.30 да; шанба куни — соат 16, 19.00 да; якшанба кунлари — соат 12, 15, 18.00 да бошланади.

Касса дам олиш кунисиз ишлайди, у соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

ЦИРК ФОЙЕСИДА ФОТОСАЛОН ИШЛАЙДИ.

Билетларни олдиндан барвақт сотиб олишни унутманг.

Маълумотларни олиш учун телефонлар — 44-35-91, 44-29-04, 44-35-84.

КИНО

29 ЯНВАРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «КУНЛАРНИНГ БИРИДА АМЕРИКАДА» (катта зал, 18.30, 20.40); «СЕВГИН ВА ИШОН» (17, 19.30).
Восток — «ЖОДУЛАНГАН ДОЛЛАР» (17.10, 20.30).
Москва — «СЕВГИН ВА ИШОН» (18.20).
Чайка — «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (тоқ соатларда).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (жуфт соатларда).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КУНЛАРНИНГ БИРИДА АМЕРИКАДА» (18.30, 21.00).

30, 31 ЯНВАРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «КУНЛАРНИНГ БИРИДА АМЕРИКАДА» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «СЕВГИН ВА ИШОН» (12, 14.30, 17, 19.30).
Восток — «ЖОДУЛАНГАН ДОЛЛАР» (11, 14, 17.10, 20.30).
Москва — «СЕВГИН ВА ИШОН» (11, 13.30, 16, 18.20).
Чайка — «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (тоқ соатларда).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «НАВИГАТОР ПАРВОЗИ» (жуфт соатларда).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КУНЛАРНИНГ БИРИДА АМЕРИКАДА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Тошкент Маданий оқартув техникуми томонидан **Бердибоев Баҳодир Юлдашевич** номига берилган ДТ — 921761 номерли йўқолган
ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги 48-кечки ўрта мактаб томонидан **Ўрмонов Анвар Султонович** номига берилган 613713 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент автомобиль йўллари институти коллективи йўл хўжалиги иқтисоди кафедрасининг доценти М. М. Миромоновга онаси
Зайнаб МИРОМОНОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат маданият институтининг ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари фалсафа кафедрасининг доценти вазифасини бажарувчи, фалсафа фанлари номзоди А. Каримовга акаси
Абдулазиз КАРИМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент машинасозлик институти маъмурияти ва «Физика» кафедрасининг коллективи кафедра доценти Ф. Р. Каримовга онаси
Майнахон КАРИМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Тошкент» меҳмонхонаси коллективи меҳмонхона ходими Т. Эшмуҳамедовга умр йўлдоши
Зуҳра ЭШМУҲАМЕДОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ташгоробувьрембит» Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бирлашманинг бош инженери С. И. Исаевга отаси
Исроил ИСАЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

Р. — 01060
Тиражи 139.200. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.